

בעזרת השם יהי ברך

ספר

עצתו אמונה

בריוון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

וירא

228

תשפ"ב

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי
Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

**היכל הקודש ברסלב
בלומינג גראוו**
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Hurleyville, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

**חיוזק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169**

**קול
ברסלב
212-444-9191**

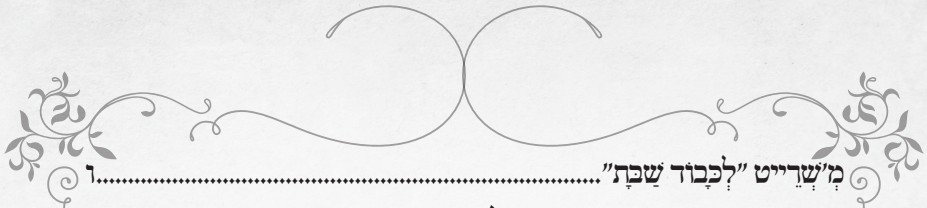
עֲבַדְתוּ אֱמוּנָה

- א. וואס טו איך אז מיין ווייב און קינדער לאָזן מיך אָפּ?
- ב. זאל איך אָפּהאַקן מיט אַ חבֿר וואס שעָרט די באָרד און פֿיאות?
- ג. זאל איך אַרײַנגעמען אין חֿדר קינדער פֿון בעֿלי תּשׁוכָה?
- ד. ווי אַזוי זאָג איך אָפּ אַן אַרבייטער וואס טוט נישט זײַן אַרבעט?
- ו. פֿאַרוואָס לעַרנען די ליטווישע פֿלייסיגער פֿון די חסידישע?
- ח. וואס טו איך מיט מיין בחור וואס מאַכט מיר אַוועק פֿסָרד?
- י. וואס טו איך אז מיין ווייב וויל נישט איך זאל לעַרנען אינגערהיים?
- יא. וואס טו איך אז איך ווער עֿלטער און איך שפֿיר זיך ווי אַן אויסגענוצטע שמאַטע?
- יב. מיר זענען ספֿרד־ישע, זאל איך זיך שעַרן נאָך די חתונָה?
- יג. איך מוטשע זיך מיט מיין ווייב, זאל איך זיך גטֿן?

אַיש אֱמוּנָה

- א. אז דער מאַן ווערט ערליך, איז עס די קרעדיט פֿון די ווייב?
- ב. שטאַרק זיך ווייטער מיט דיין פֿרישקײט?
- ג. קום נישט אויף אַמעריקע פֿאַר פֿרנסה?
- ד. עס וועט גארנישט שאַטן?
- ה. אין זכות וואס איר טוט פֿאַר אידישע קינדער, וועט איר זען אַסאך אידיש נחת?
- ו. דער אייבערשטער האט ליב אַ געפֿרעגלען איר?
- ז. די קינדער זאלן נישט פֿאַרפֿאַסן אַ פינגל פֿון חֿדר?

ו. מ'שרייט "לכבוד שבת".....

ז. אנשטאט וואסעפפ, נעמט א תהלים.....

אידעלערהייט גיין פון מענטש צו מענטש אויסטיילן ספרים און

קונטרסים.....

וואלסטו געוויסט די גרויסקייט פון די ניגונים, וואלסטו ארויסגעגעבן

יעדעס יאר אפאר סידים.....

י. מאך א פלאן וואס דו ווילסט טון דעם זמן.....

יא. נישט חוזק מאכן, שפעטן און לאכן פון מענטשן.....

יב. עס איז כדאי אויסצואווארטן די ישועה.....

יג. עס איז דאך אזוי געשמאק אויפצושטיין פרי פארטאגס לערנען.....

יד. אלע וואס טוען פאר'ן רבי'ן, האבן אסאך חלישות הדעת.....

האלט אן די הייליגע ארבעט פון דאווענען און זינגען זמירות מיט די

קינדער.....

טז. קלוגע פרויען בויען אויף זייער שטוב.....

יז. איך פריי זיך צו הערן וואס טוט זיך אין סקול.....

יח. נישט חרוב מאכן די חינוך פון די קינדער.....

אפווארטן די קינדער צופרי און ביינאכט, זיי געבן ווארעמקייט און

ליבשאפט.....

יט. נישט ארבעטן שווער, אבער אויך נישט זיצן און גארנישט טון.....

כ. א שידוך האט נאר מיט'ן אייבערשטן.....

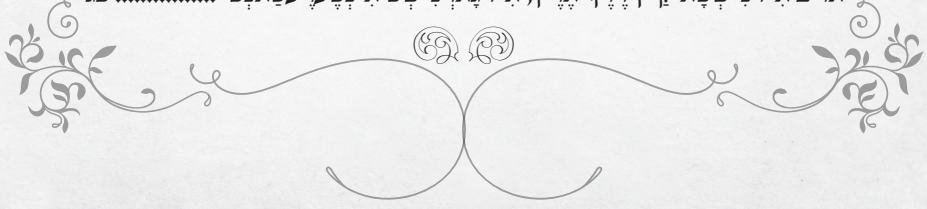
קא. מען דארף קוקן וואו די קינדער וועלן אויפואקסן ערליך.....

קב. לערנען א תורה פון ליקוטי מוהר"ן און די תפלה דערויף, ווארטנדיג אויף

א מזל טוב.....

קג. זיכער מאכן אז די קיאסק איז מסודר מיט מחיצות בצניעות.....

קד. אויב איז נישטא קיין דרך ארץ, איז גארנישט אינטערעסאנט.....

עצתו אמונה

וואס טו איך אז מיין ווייב און קינדער לאזן מיך אפ ?

שאלה :

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין שוין אין די מיטעלע יארן און איך האב זיך קיינמאל נישט גוט אויסגעקומען מיט מיין ווייב; איך מאך שוין בקרוב חתונה מיין יונגסטע קינד און מיין ווייב זאגט אז נאך די קינד'ס חתונה איז שוין צייט זיך צו צעטיילן, ביז יעצט האט זי נישט געוואלט ווייל זי האט נישט געוואלט עס זאל שאטן פאר שידוכים, אבער יעצט וויל זי זיך שוין צעטיילן.

איך בין זייער צעבראכן פון דעם, איך בין שוין נישט יונג, איך האב געהאט זייער א שווערע לעבן, אויך מינע קינדער קוקן נישט אויף מיר און איך קען נישט בלייבן איינזאם אליין, איך וועל עס נישט דורכטראגן.

איך האב לעצטנס אנגעהויבן הערן אייערע שיעורים, האב איך באשלאסן צו שרייבן מיין ווייטאג, אפֿשר וועט דער ראש ישיבה האבן עפעס אן עצה פאר מיר.

יישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אויף וועם האַסטו טענוֹת - אויף דיין ווייב? אויף דייןע קינדער? ! חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה זָאגן (עֲדוּיוֹת ה, ז): "מַעֲשֵׂיךָ יִקְרְבוּךָ וּמַעֲשֵׂיךָ יִרְחֲקוּךָ", דייןע גוטע מעשים וועלן מאַכן מען זאל דיר מְקַרֵב זיין און דייןע שְׁלֵעֲכָטֶע מעשים וועלן מאַכן מען זאל דיר מְרַחֵק זיין.

הייב אָן רַעֲדֵן שׂיִין צו דיין ווייב וועט זי רַעֲדֵן שׂיִין צו דיר, רַעֲדֵן שׂיִין צו דייןע קינדער וועלן זיי קומען צו דיר און רַעֲדֵן מיט דיר; דאס לעבן איז ווי אַ שְׁפִיגֶלֶע. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ זָאגט (מִשְׁלֵי כו, יט): "כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם", ווען מען קוקט אריין אין וואסער מיט אַ שְׁמִיכְלֵדיגע פֿנים זעט מען צוריק אַ שְׁמִיכְלֵ און ווען מען קוקט אַריין מיט אַ בְּרוּגְזֵדיגע פֿנים זעט מען צוריק אַ בְּרוּגְזֵ פֿנים; אז דו וועסט אַכטונג געבן אויף אַנדערע - וועט מען אַכטונג געבן אויף דיר.

עס איז קיינמאל נישט צו שפּעט, מען קען אלץ פאַררעכטן; פיר זיך שׂיִין צו דיין ווייב - וועט זי בְּלִיבֵן מיט דיר.
א פֿרייליכן יום טוב.

...

זאל איך אַפֿהאַקן מיט אַ חֵבֵר וואס שְׁעָרֵט די בָּאָרֵד און

פֿיאַוֹת?

שְׂאֵלָה:

לְכָבוֹד דְּעַר רֵאשׁ יִשְׁיבָה שְׁלִיט"א,

איך האב זייער א נאַנטער חֵבֵר אין יִשְׁיבָה, לַעֲצָטְנֵס האט ער זיך אַנגעהויבן שְׁעָרֵן

די בָּאָרֵד און פֿיאַוֹת; איך ווייס נישט וואס צו טון, זאל איך אַפֿהאַקן מיט אים?

יִשָּׁר כַּח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

חס ושלום! בלייב נאנט מיט אים, זיי אים מחזק; רעד מיט אים פון
הייליגן רבינ'ס עצות און התחזקות, ווייל דאס אז ער שניידט די בארד און
פאות - דאס איז א סימן אז ער דארף אסאך חיזוק, דאס ווייזט אז עפעס א
שווערע צייט גייט ער אריבער און ער דארף יעצט מער חיזוק.

אזוי איז מיט אלע בחורים און אינגעלייט וואס הייבן אן פליקן די בארד
און שניידן זיך קלענער און קלענער די פאות; דאס איז פון צעבראכנקייט,
פון יאוש.

א פרייליכן יום טוב.

...

זאל איך ארייננעמען אין חדר קינדער פון בעלי תשובה?

שאלה :

לקבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מנהל אין א תלמוד תורה, לעצטע וואך איז געקומען צו מיר א פרומער
איד, א בעל תשובה פון ארץ ישראל, ער וויל אריינלייגן זיינע קינדער ביי אונז. איך האב
גערעדט צו זיינע קינדער, זיי קוקן אויס וואוילע קינדער, אבער איך ווייס נישט וואס
פאר א חינוך זיי האבן באקומען פאר זיי זענען אהער געקומען, זאל איך זיי ארייננעמען?

יישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אַנְדַּאי זְאֵלְסְטוּ זַי אַרְיִינְגֶעמָען; װאַס זְענְען מִיר בַּעַסְעֶר װי זַי? הֶלױאי
זאַלן מִיר אױף תְּשׁוּבָה טוֹן, מִיר זאַלן אױף זַיין בַּעַלִי תְּשׁוּבָה.

די אַלע װאַס גְרוֹיִסן זײַף אױף אַיִדיִשֶׁע קִינְדֶער און נַעמְען נִישְׁט אַרְיִין
קִינְדֶער פֿון אַזְעלְכֶע מִשְׁפָּחוֹת, נָאר פֿון אַזְעלְכֶע סָאָרְט מִשְׁפָּחוֹת - די זְענְען
עֲתִיד לִיתֵן אֶת הַדִּין, זַי וועלן דאַרפֿן אַפֿגֶעבֿן אַן עֲנֻטְפֶּער אױף נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
װאַס װאַלְגֶערן זײַף אִין די גאַסן, אַזױ װי יִרְמִיָהוּ הַנְּבִיא קְלָאָגְט (אֵיכָה ד, א-ב):
"תְּשַׁתְּפַכְנָה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז".

אַז דו װעסְט אַכְטוֹנִג גֶעבֿן אױף זַי - װעט דֶער אַיִבֶערִשְׁטֶער אַכְטוֹנִג
גֶעבֿן אױף דַיִנֶע קִינְדֶער.
אַ פֿרַיִלִיכֵן יוֹם טוֹב.

...

װי אַזױ זאַג אױף אַפֿ אַן אַרְבֵּיִטֶער װאַס טוֹט נִישְׁט זַיין אַרְבֵּעַט?

שְׁאַלָה:

לְכָבוֹד דֶּער ראשׁ יְשיבָה שְׁלִיט"א,

אײַךְ האַב אַרְיִינְגֶענוּמָען אַ גַעלֹונְגֶענֶער אִינגֶערמאַן צו אַרְבֵּעַטן בַּי מִיר אִין אָפִיס,
אַבֶּער לְמַעֲשֶׂה טוֹט עַר נִישְׁט זַיין אַרְבֵּעַט װי עַס דאַרף צו זַיין. נָאכ'ן רַעֲדֵן צו אִים אַפֿאַר
מָאל שַׁינְעֶרֶהֵיט האַב אײַךְ אױסְגֶעפֿונְען אַז די סִיבָה אִין װִייל בַּי זַיין פֿרִיעֶרְדִינְגֶע אַרְבֵּעַט
האַט מֶען אִים זַייעֶר אױסְגֶענוּצֵט און יַעֲצֵט אִין אִים שׁוֹזן שׁוועֶר אױסְצוּפִירֵן זַיין אַרְבֵּעַט
נָארמָאל.

יַעֲצֵט זַע אײַךְ זײַךְ מִיט אַ טַייעֶרֶר אַרְבֵּעַטֶער, אײַךְ צאַל אִים אַסאַךְ גַעלֵט, אַבֶּער
עַר טוֹט נִישְׁט רִיכְטִיג זַיין אַרְבֵּעַט; אײַךְ װִייל אִים נִישְׁט אַװעקְשִׁיקֵן װִייל אײַךְ װִייל נִישְׁט װִי
טוֹן אַ אִיד, װי אַזױ גֶעב אײַךְ זײַךְ אַן עֲצָה?

יִישֶׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פְּרִשְׁת בְּרָכָה, י"ג תְּשׁרִי, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרְט קָטָן
לְכַבּוּד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיף הָאב עָרְהָאֲלָטָן דִּיין בְּרִיוּו.

אז עַר טוט נִישְׁט זײן אַרְבֵּעַט - זְאֲלֶסטוּ אִים שְׂיִנְעֶרְהֵיט זְאָגָן עַר זָאל זײף
זוכן עֲפֶעס אַנְדֶּערֶשׁ.

דָּאס הֵיסְט נִישְׁט גֵוִי טוֹן ; אַז דו גֵוֶעסְט שְׂרִיעֵן אױף אִים, דו גֵוֶעסְט אִים
מְבֹזָה זײן - דָּאס טָאר מְעַן נִישְׁט. אַנוועק שִׁיקָן אִיז נִישְׁט גֵוִי טוֹן ; אַז עַר טוט
נִישְׁט זײן אַרְבֵּעַט - זָאל עַר זײף זוכן עֲפֶעס אַנְדֶּערֶשׁ וואס צו טוֹן.

רַעַד צו אִים שְׂיִין און קְלָאר, זָאג אִים וואס דו זְעָסט, פֶּרַעג אִים וואס עַר
זַעַט ; עַר וויל אױף נִישְׁט זײַצן בִּי דִיר סְתָם אױף קַעסְט, רַעַד מִיט אִים קְלָאר
אין אָפֶן.

אױף יַעֲדֶע זאף זְאֲלֶסטוּ גַעֲדֶענְקֶען צו בַּעֲטָן דַּעַם אִיבֶּערֶשְׁטָן ; מְעַנְטְשָׁן
מֵינְעַן אַז מְעַן בַּעֲט דַּעַם אִיבֶּערֶשְׁטָן נָאר אױף שְׂרַעֲקֶעֲדִיגֶע זאכֶן, נָאר ווען
מְעַן אִיז טױט קְרָאנְק און דִי דָאקטוֹרִים הָאבֶן שׂוִין אױפֶּגַעגֶעבֶן ; מְעַן גֵוִיִיסְט
נִישְׁט פּוֹן דִי זִיסֶע גַעֲשְׂמֶאקֶע אִינגֶענֶעמֶע זאף וואס דַּעַר רַבִּי לַעֲרַנְט אונז, מִיר
זָאלָן זײן אַרומגֶענומֶען מִיט'ן אִיבֶּערֶשְׁטָן יַעֲדֶע רַגַע און יַעֲדֶע מִינוּט.

אַז דו דָאַרְפֶּסט אַ גוטֶע אַרְבֵּעַטֶער - זְאֲלֶסטוּ דָאס בַּעֲטָן דַּעַם אִיבֶּערֶשְׁטָן,
אַז דו דָאַרְפֶּסט אַנוועק שִׁיקָן אַן אַרְבֵּעַטֶער - זְאֲלֶסטוּ דָאס אױסֶשְׂמוּעֶסֶן מִיט'ן
אִיבֶּערֶשְׁטָן, בִּיז דו גֵוֶעסְט ווִיסֶן וואס צו טוֹן און ווי אַזױ דָאס צו טוֹן.

אַשְׁרִינוּ מַה טוֹב חֲלָקִינוּ אַז מִיר גֵוִיִיסֶן פּוֹן הֵיילִיגֶן רַבִּי'ן וואס לַעֲרַנְט אונז
אױס דִי זאף פּוֹן תְּפִלָּה, יַעֲדֶע זאף וואס מִיר דָאַרְפֶּן זָאלָן מִיר בַּעֲטָן פּוֹנֶעם
אִיבֶּערֶשְׁטָן.

אַ פֶּרִיילִיכֶן יוֹם טוֹב.

...

פּאַרְוּאַס לְעֶרְנֶען די לִיטְווישֶׁע פֿלייסיגֶער פּוֹן די חֲסִידִישֶׁע ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבֵּוד דָּער ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל פֿרעגן א זאך וואס טוט מיר זייער שטארק וויי. איך דריי זיך אסאך מאל אין א גרויסע ליטווישע ישיבה צוליב מיין ארבעט און איך זע ווי זיי לערנען שעות אויף שעות מיט א מורא'דיגע חביבות התורה וואס איך האב קיינמאל נישט געזען פארדעם; איך וויל פארשטיין ווי אזוי זיי האבן אזא חשק צו לערנען - וואס מען זעט נישט ביי די חסידישע?

יִישָׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יתברך - יום א' פֿרֻשַׁת בְּרָכָה, י"ג תְּשָׁרִי, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפֶרֶט קֶטָן
לְכַבֵּוד ... גְּרוֹ יֵאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דאס איז ווייל ביי זיי האט מען געלייגט מער געוויכט אויף לערנען ווי ביי חסידים; ביי חסידים האט מען געלייגט מער דגוש אויף דאווענען און ביי די ליטווישע האט מען געלייגט מער דגוש אויף לימוד התורה, דעריבער זעט מען ביי זיי מער התמדה אין תורה; נישט אז חסידים לערנען נישט, חסידים לערנען זייער פלייסיג, אבער דארט זעט מען א שטארקע התמדה וואס מען זעט נישט ערגעץ אנדערש.

עס איז באוויסט וואס דער רבי האט געזאגט: "איך וועל נעמען דאס גוטס פון די חסידים און דאס גוטס פון די ליטווישע, איך וועל פועלן ביי מיינע לייט זאלן האבן די מעלות פון ביידע"; דער רבי האט גערעדט סיי פון דאס גרויסקייט פון תורה און סיי פון דאס גרויסקייט פון תפלה, דאס זעט מען טאקע ביי ברסלב'ער חסידים, יעדער איינער האט שיעורים בכל התורה כולה, מען לערנט מיט א מורא'דיגע התמדה, שטענדיג האלט מען מיט זיך א ספר;

אָדער אַ חומש, אָדער אַ משניות, אָדער אַ תהילים און ווען מען האט נאר אפאר איבריגע מינוט כאפט מען אריין לערנען, מען פרויבירט צו פאלגן דעם רבי'ן כאטשיג צו ענדיגן איין מאל אין לעבן וואס דער רבי האט געוואלט מיר זאלן ענדיגן אין איין יאר.

רבי נתן דערצייילט (שיחות הר"ן, סימן עו): "פעם אחד חשב רבנו זכרוננו לברכה מה שהאדם צריך ללמד בכל יום עד שאין היום מספיק", דער רבי האט אונז אויסגערעכנט וויפיל מיר דארפן לערנען און ענדיגן יעדעס יאר, אזויפיל שיעורים - אז עס איז נישטא קיין צייט אין טאג אזויפיל צו לערנען, "דהינו לגמר בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש", ענדיגן יעדעס יאר גאנץ ש"ס מיט רי"ף און רא"ש, "וארבעה שולחן ערוך הגדולים", ענדיגן יעדעס יאר אלע פיר חלקים שלחן ערוך מיט אלע נושאי כלים, "וכל המדרשים כלם", און אלע מדרשים, "וכל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש", און גאנץ זוהר מיט תקוני זהר, "וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה", אלע ספרים פון הייליגן אריז"ל, "גם צריכין ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון", אויף דארף מען לערנען אביסל עיון יעדן טאג, אבער אלע אנדערע שיעורים זאל מען לערנען שנעל אויפן סדר דרך הלימוד פון רבי'ן, ווי דער רבי זאגט (שם): "שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין", מען דארף נישט פארשטיין ווען מען לערנט, מען דארף נאר זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה און צום סוף וועט מען פארשטיין, "ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד, ויאמר כסדר בזריות וממילא יבין", מען זאל נישט ווערן צעבראכן ווען מען זעט אז מען פארשטייט נישט וואס מען לערנט, וואס דאס אליינס - אז מען וויל גלייך פארשטיין - מאכט אז עס זאל זיין שווער צו פארשטיין דאס לערנען, נאר מען זאל בלויז זאגן די ווערטער פסדרן און מען וועט פון זיך אליינס פארשטיין, "ואם לא יבין תכף, יבין אחר כך, ואם ישארו איזה דברים, שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כוננתו - מה בכך", און אויב מען פארשטייט נישט דעם ערשטן מאל, וועט מען עס פארשטיין ביים צווייטן מאל און אויב מען וועט נישט פארשטיין דעם צווייטן מאל, איז אויף

גִּאֲרֵנִישֵׁט, "כִּי מַעֲלַת רַבּוּי הַלְמוּד עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (שַׁבַּת סג.) : 'לְגִמּוֹר וְהִדַּר לְסִבּוֹר, וְאַף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מַה קָאָמַר' שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים קיט, כ) : 'גְּרָסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה'", וְיִיֵּל דָּאֵס לְעֵרְנַעַן אֲלֵיִנְס אִיז גְּרַעֲסַעַר פּוֹן אֲלַעַם, אַזּוֹי וּוִי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה זְאָגֵן אַז אַ מַעֲנִשׁ זָאל קוֹדֵם אֲסַאף זְאָגֵן דִּי וְוַעֲרִטְעַר פּוֹן דִּי הֵיִלִּיגַע תּוֹרָה אָפִילוּ עַר פֶּאַרְשְׁטֵיט נִישֵׁט וּוַאֵס עַר לְעֵרְנֵט אֹן דְּעֵרְנֵאף זָאל עַר לְעֵרְנַעַן צוּ פֶּאַרְשְׁטֵיט, "כִּי עַל יְדֵי רַבּוּי הַלְמוּד, שְׁיִלְמַד בְּמַהִירוֹת וַיִּזְכָּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה, עַל יְדֵי זֶה יִזְכָּה לְעַבֵּר כַּמָּה פְּעָמִים אֱלוֹ הַסְּפָרִים שְׁלוֹמֵד - לְגִמְרָם, וְלַחֲזוֹר לְהַתְּחִיל וּלְגַמְרָם פְּעַם אַחַר פְּעַם, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִבִּין וְכוּ'", וְיִיֵּל אַז מֵעַן גְּעוּוֹאֵינֵט זִיף צוּ צוּ לְעֵרְנַעַן שְׁנַעַל לְעֵרְנֵט מֵעַן דָּאף זִייעַר אֲסַאף, דוּרְכֵדַעֵם אִיז מֵעַן זֹכָה אֵיבְעֵרְצוּגֵיין יַעֲדַע זְאָף זִייעַר אֲסַאף מְאֵל בִּיז מֵעַן אִיז זֹכָה צוּ פֶּאַרְשְׁטֵיט וּוַאֵס מֵעַן לְעֵרְנֵט, דְּעַר רַבִּי הָאֵט זִייעַר אֲסַאף גְּעֵרְעֵדַט פּוֹנַעֵם סְדֵר דְּרָף הַלְמוּד, מֵעַן זָאל נִישֵׁט זֹכֵן צוּ פֶּאַרְשְׁטֵיט וּוְעַן מֵעַן לְעֵרְנֵט, נֶאֱרַ מֵעַן זָאל לְעֵרְנַעַן אֲסַאף אָן פֶּאַרְשְׁטֵיט בִּיז מֵעַן וּוְעַט זֹכָה זִיין צוּ פֶּאַרְשְׁטֵיט.

א פֶּרִיִּילִיכֵן יוֹם טוֹב.

וּוַאֵס טוּ אִיף מֵיט מֵיין בְּחוֹר וּוַאֵס מֵאַכְט מִיר אַוועק פֶּסְדֵר ?

שְׂאֵלָה :

לְכָבוֹד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אִיף הָאֵב אַ פֶּרְאַבְלַעַם וּוַאֵס שְׁטַעֲרַט מִיֵּד זִייעַר, מֵיין זוּן - אַן עֲרוּוֹאֲקֶסַעֲנַעַר בְּחוֹר - שְׂרֵיִיט אִוִּיף מִיר אֹן קְרִיִּטיקִירַט מִיֵּד; אִוִּיף יַעֲדַע קֵלִינַע זְאָף וּוַאֵס עַר קַעַן טְרַעַפֵּן אַז אִיף פִּיר זִיף עֲפֵעַס נִישֵׁט אִוִּיף וּוִי דִּי הֶלְכָה אִיז לֹוִיט זִיין פֶּאַרְשְׁטֵאָנַד - וּוְעַט עַר מִיר גְּלִיִּיף פֶּאַרְהֵאַלְטֵן, אֹן עַר הָאַלְט מִיֵּד אִיז אִיין אַוועקמַאכֵן. אִיף שְׁפִיר וּוִי אִיף הָאַלְט עֵס נִישֵׁט אִוִּיס; וּוַאֵס טוּ אִיף?

יִישֵׁר כַּח

תשובה :

בְּעֵזְרָת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פרשת בְּרָכָה, י"ג תשרי, שְׁנַת תשפ"ב לַפְּרָט קָטָן
לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

האסט זיך אביסל צו שפעטט אויפגעוועקט; חינוך הייבט זיך אן ווען די
קינדער זענען גאר קליין, ווען זיי זענען צוויי יאר, דריי יאר, פיר יאר -
דעמאלט איז צייט זיי אויסצולערנען ווי אזוי מען רעדט צו טאטע מאמע.

זייער אסאך מאכן דעם טעות, מען לאזט די קליינע קינדער אויפֿוואקסן
קרוב, מען לאזט זיי ענטפערן די עלטערן מיט חוצפה, מען זאגט 'עצט זענען
זיי גאר קליין, מען דארף זיי נישט מחנה זיין, און שפעטער ווען די קינדער
וואקסן אויף - האט מען צער פון זיי.

אויב דו האסט גאר קליינע קינדער זאלסטו שוין אנהייבן זיי מחנה זיין
ווי אזוי מען רעדט צו טאטע מאמע; שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ זָאָגְט (משלי כג, יג-יד): "אַל
תִּמְנַע מִנַּעַר מוֹסֵר", האלט זיך נישט צוריק פון זאגן מוסר פאר דיין קינד ווען
ער איז יונג, "כי תכנו בשבט, לא ימות", האב נישט מורא אים צו שלאגן, ער
וועט נישט שטארבן פון א פאטש, "אתה, בשבט תכנו", דו זאלסט אים
שלאגן, "ונפשו, משאול תציל", אזוי וועסטו אים ראטעווען פון גיהנום.

יונגע קינדער דארף מען מחנה זיין צו פאלגן טאטע מאמע, קינדער דארפן
וויסן אז א טאטע זאגט יא איז יא, אז א מאמע זאגט ניין איז ניין, און אז דאס
קינד פאלגט נישט - געבט מען קליינע פעטשעלעך, אזוי ראטעוועט מען דאס
קינד פון שלעכטס, אזוי וואקסן זיי אויף געזונט.

יעצט מיט דיין בחור איז שוין אביסל שפעט, יעצט דארפסטו שוין
ארבעטן מיט חכמה; ווען ער פירט זיך אויף נישט דרף ארץ'דיג זאלסטו אים
זאגן: "מען טאר נישט אזוי רעדן צו א טאטע".

גרינגער וועט דיר זיין זיך אנצונעמען פאר דיין ווייב; ווען דו הערסט אים
רעדן נישט שייין צו דיין ווייב - זאלסטו אים באמערקן דערויף און זאגן: "מען
קען נישט רעדן אזוי צו מאמי", און דיין ווייב וועט דיר העלפן, ווען זי הערט

ווי ער רעדט צו דיר נישט שיינ וועט זי אים זאגן: "מען קען נישט רעדן אזוי צו טאטי"; אין יעדע פאל זאלסטו אים זאגן: "מען קען נישט רעדן אזוי צו א טאטע".

חינוך איז פון די העכסטע זאכן ביי אידישע קינדער; ווען מען זעט זיך מיט קינדער מחוצפים, עזות פנימ'ער - ווייסט מען נישט ווער איז דער פראבלעם, רוב מאל איז דאס די עלטערנס פראבלעם, זיי האבן נישט מחנך געווען די קינדער, און ווען מען זעט קינדער בעלי דרך ארץ - איז די קרעדיט די עלטערנס. שלמה המלך זאגט (משלי יג, א): "בן חכם", א קלוג קינד, "מוסר אב", איז ווייל ער האט א טאטע וואס האט אים געלערנט ווי אזוי זיך צו פירן, "ילץ", און קינדער וואס זענען לצים, "לא שמע גערה", איז ווייל זיי האבן נישט געהערט קיין געשריי, נאך זאגט ער (שם כב, טו): "אולת, קשורה בלב נער", קינדער זענען צוגעבינדן מיט נארישע נאטורן, "שכט מוסר, ירחיקנה ממנו", מיט שטראף נעמט מען אוועק די נארישקייטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א פרייליכן יום טוב.

...

וואס טו איך אז מיין ווייב וויל נישט איך זאל לערנען

אינדערהיים?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין ווייב וויל נישט איך זאל לערנען אינדערהיים; איך בין פאריאגט און פארפלאגט און איך קום ממש נישט אן צו לערנען אויסער חומש מיט תרגום נאכ'ן דאווענען, וואס קען איך טון צו לערנען מער?

יישר כח

תשובה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פְּרֻשַׁת בְּרָכָה, י"ג תְּשׁוּרִי, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרֶט קָטָן
לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זי איז הונדערט פראצענט גערעכט; זי ווארט אויף דיר א גאנצן טאג, די
קומסט אהיים טויזנט אזייגער, זי באדינט דיר, זי ברענגט דיר עסן און גלייך
ווילסטו לויפן לערנען; זי וויל רעדן מיט דיר, זי וויל שמועסן מיט דיר, זי וויל
דיר דערציילן ווי אזוי איר טאג איז אריבער; זי ווארט א גאנצן טאג ווען
וועסטו אהיים קומען זי זאל קענען מיטטיילן איר טאג מיט דיר.

אז דו וועסט איר געבן צייט, דו וועסט איר העלפן און איר אויסהערן -
וועט זי דיר נישט שטערן צו לערנען, זי וועט זיך פרייען אז דו לערנסט אין
שטוב.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א פרייליכן יום טוב.

...

וואס טו איך אז איך ווער עלטער און איך שפיר זיך ווי אן

אויסגענוצטע שמאטע?

שאלה :

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך נעם אזוי סאך חיזוק פון די שיעורים פונעם ראש ישיבה שליט"א, אז איך קען
זיך נישט גענוג באדאנקען אויף דעם.

איך וויל פֿרעגן א זאך וואס קוקט אפֿשר אויס ווי א קלייניקייט אָבער פֿאר מיר איז
עס א גרויסע צרה; איך אַרבעט ביי א געוויסע קאמפאני שוין פאר די לעצטע צוואנציג
יאר, לעצטנס האבן זיי מיר אַנגעהויבן צאלן ווייניג ווייל זיי טענה'ן אז איך האב שוין
נישט די כחות צו אַרבעטן געהעריג. איך קען שוין נישט יעצט אַנהייבן זוכן און טון א

גִּינֵעַ פְּרֻנְסָה, הָאֵב אִיךְ גִּישֵׁט קִיין אַנְדֶּערַע בְּרִירָה נָאר צו זיין דָּארט פֿאַרשְׁקֶלאַפֿט, אַרבעטן יעדן טאָג אַ גאַנצן טאָג פֿאַר די פֿאַר דאַלער וואס אִיךְ באַקום.

אִיךְ ווִיין אַסאַךְ בײַ די גַעכט ווײל עס טוט מיר זײער וויי. אִיךְ הָאָב אַוועקגעגֶעבֶן מײַנע שְׁענֶסטע יאַרן אַרבעטנדיג שְׁווער פֿאַר די קאַמפּאַני און יעצט ווען אִיךְ וויל שוין הָאָבן אַביסל מנוחה דאַרף אִיךְ ווײטער אַרבעטן שְׁווער, אָבער אִיךְ באַקום כּמעט גאַרנישט, אִיךְ שְׁפִיר ווי אַן אויסגענוצטע שְׁמאַטע. וואס קען אִיךְ טוּן?

יִישָׁר כּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פְּרֻשֵׁת בְּרַכָּה, י"ג תְּשׁרִי, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֵט קָטָן לְכּבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב עֲרֵהאַלְטֵן דײַן בְּרִיוּ.

וויינען וואלסטו געדארפט די אלע יארן וואס דו האסט געמיינט אז דו האסט עפעס וכו', די אלע יארן וואס דו האסט אַוועק געגעבן דײַן צײַט פֿאַר די ביזנעס, האסט אַוועק געגעבן דײַן משפּחה, דײַנע קינדער, דײַן שְׁחֵרִית מנוחה מעריב - פֿאַר די אַרבעט ; דעמאלט ביסטו געווען אַ רחֵמְנוּת, יעצט ווען מען לייגט דיר אין די זײַט וכו', - ביסטו שוין אַ געהאַלפֿענער ; לְכֹל הַפְּחֹת יעצט ווען דו זעסט מיט דײַנע אויגן וואס דער לעבן איז - קענסטו אַנהײבן לעבן.

דער הייליגער רַבִּי זאַגט (שיחות הַר"ן, סימן נא): "העולם הזה אינו פֿלום", נישט אַ גאַרנישט אויף דער וועלט, "רק למשף אַל התּכֵלִית הנּצחִי", אויסער דינען דעם אַייבערשטן, "וואין להסתּפּל אם יִהְיֶה לוֹ מַעוֹת אַם לֹא", מען דאַרף זיך נישט זאַרען אויב מען וועט האבן געלט אָדער נישט, "כִּי בֵּין כֶּף וּבֵּין כֶּף יבִּלֶה יָמָיו בְּשׂוּהָ", סײַ מיט געלט און סײַ ווען מען האט נישט קיין געלט גײט אַרײַבער דער לעבן אַייניג. "כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעָה אוֹתָנוּ לְגַמְרִי", די וועלט נאַרט אונז, "שְׁמַרְאָה אַל הָאָדָם כִּאֲלוֹ הוּא מְרוּיֵחַ בְּכֹל פֶּעם", עס דאַכט זיך שְׁטענדיג אז יעצט מאכט מען אַסאַךְ געלט, "וּבִסּוֹף אֵינוֹ פֿלום", און בײַם סוף האט מען גאַרנישט קיין געלט, "כִּפְאֲשֶׁר נִרְאָה בְּחוּשׁ בְּרַב בְּנֵי אָדָם שְׁעוֹסְקִים

ועובדים ימים ושנים בסחורות ומשא ומתן, ולבסוף כשבאין לחשבון אין נשאר בידם כלום, אזוי ווי מען זעט קלאר, רוב מענטשן ארבעטן זייער גאנץ לעבן און ביים סוף ווען מען מאכט די חשבון וואו די געלט איז - זעט מען אז מען האט גארנישט, עס איז א גרויסער דמיון, "וואס אפלו משיג מעות לוקחין אותו מן המעות", און אפילו די מענטשן וואס פארדינען יא געלט - האבן אויף גארנישט פון די געלט, מען נעמט זיי ארועק פון די געלט, "והכלל, ששניהם אין להם קיום ביחד, דהיינו האדם עם המעות", נישטא אזא זאך עס זאל בלייבן ביידע זאכן - דער מענטש מיט די געלט, "רק או שלוקחין המעות מן האדם", אדער פארלירט מען די געלט, "או שלוקחין האדם מהמעות", אדער בלייבט די געלט און דער מענטש גייט ארועק פון די געלט, מען שטארבט, "ומעולם לא נמצא שישאר אחד עם המעות, רק בנזכר לעיל", עס איז נאכנישט געווען אזא זאך אז דער מענטש זאל בלייבן אויף דער וועלט מיט זיין געלט. "גם היכן הוא כל המעות שעושים מימות עולם?" דער רבי פּרעגט, אויב געלט איז א מצוינות, דאן וואו איז די געלט פון די גאנצע וועלט, "כי מעולם עושים תמיד מעות, והיכן הוא כל המעות", אלע מאכן דאך שטענדיג געלט, איז וואו איז די געלט? "רק באמת אינו כלום לגמרי", נאר וואס דען, די גאנצע זאך פון געלט איז א דמיון; קוק נאך די גאנצע שיחה פון רבי'ן.

א נס אז דו האסט זיך יעצט געכאפט וואו דו ביסט אויף דער וועלט, קענסטו זיך כאטשיג יעצט אנגרייטן אביסל צדה לדרך; באלד גייען מיר ארועק אויף א לאנגע וועג, מען וועט דאךט זיין זייער הונגעריג און דורשטעריג, מען דארף זיך אנגרייטן עסן און טרינקען פאר די לאנגע וועג, אזוי ווי דער רבי זאגט (שם, סימן כג) "בעולם הבא מנחין פמה בני אדם בחוץ והם צועקים בקול מר", אויבן אין הימל איז דא נשמות וואס שרייען מיט א ביטערע קול: "תנו לנו מה לאכל", געבט אויז עסן, מיר זענען הונגעריג, געבט אויז טרינקען מיר זענען דורשטעריג, "ובאין אצלם ואמרים להם: הרי לכם אכילה ושתיה אכלו ושתו", מען ברענגט זיי עסן, מען זאגט זיי דא האט איר פיינע עסן, מען ברענגט זיי טרינקען און מען זאגט זיי דא האט איר פיינע טרינקען, "והם משיבים 'לא לא, אין אנו צריכים אכילה זאת, רק אנו צריכים

אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שֶׁל תּוֹרָה וְעִבּוּדָה", די נְשָׁמוֹת שְׂרִייעֵן גַּיִן, גַּיִן, נִישְׁט דָּאס מֵינען מיר, נִישְׁט די עֶסן, מיר דאַרפֿן עֶסן פֿון לערנען און דאווענען, "וכן מְנַחִים כְּמָה בְּנֵי אָדָם עֲרָמִים בַּחוּץ וְהֵם צוֹעֲקִים גַּם כֵּן מְאֹד", נאַכדעם איז דא נשמות וואס שרייען: "תנו לנו כְּמָה לְהִתְכַּפֹּת", ברענגט אונז קליידער מיר דארפֿן זיך צודעקן, "ובאין אַצֶּלֶם וְאוֹמְרִים: 'הָרִי לָכֶם מִלְּבוּשִׁים'", מען ברענגט זיי קליידער, מען זאגט זיי דא האט איר קליידער, "וְהֵם מְשִׁיבִים: 'לֹא, אֵין אֵלוּ מִלְּבוּשִׁים נִצְרָכִים לָנוּ כָּלֵל'", זאגן זיי גַּיִן, גַּיִן, נִישְׁט די סאַרט קליידער דארפֿן מיר: "רק אָנוּ צִרִיכִים מְצוּת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם", מיר דארפֿן קליידער פֿון מְצוּת און מַעֲשִׂים טוֹבִים. דער רַבִּי הָאָט אויסגעפֿירט: "אַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְאַכֵּל כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנוּת וְלִשְׁתוֹת אַחַר כֶּף אֵיזָה קִפִּיטְלִיךְ תְּהִלִּים, וְלְהִתְלַבֵּשׁ בְּאֵיזָה מְצוּת", וואויל איז דער מענטש וואס עסט יעדן טאג פֿרָקִים מְשֻׁנוּת און טרינקט קאפיטלעך תְּהִלִּים און טוט זיך אָן מיט מְצוּת און מַעֲשִׂים טוֹבִים.

דאַנק דעם אַייבֶּערֶשְׁטֵן אַז ער הָאָט רַחֲמָנוּת גֵּעְהָאָט אויף דיר, ער הָאָט דִּיךְ אויפֿגעוועקט פֿון דִּיין טִיפֶּע לֵאנְגֶע שְׁלֵאָף. וואס וואלסטו געטון ווען מען הייבט דיר אויף העכער און העכער אין די אַרְבַּעט? וואלסטו געמיינט ביזן שטארבן אז דו האסט עפֿעס, דו וואלסט זיך גענאַרט ביזן גרוב מיט דִּיין גוטע אַרְבַּעט און דו וואלסט אוועק פֿון דער וועלט מיט אַ גוטע דשאַב, מיט אַ גוטע געהאלט; יעצט האסטו כאטשיג צייט זיך צו גרייטן מיט תְּכִלִּית און זיך גוט אויסלאכן פֿון די וועלט וואס נאַרט אָפּ יעדן אַיינעם.

איך וויל דיר פֿרעגן אַ פֿריוואטע קשָׂא, ווער נישט באַליידיגט; האסט שוין אַיין מָאָל געענדיגט אין דִּיין לעבן שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָה? האסט שוין אַיין מָאָל געענדיגט ש"ס בְּבִלִי? ירושלמי? תוספתא? רמב"ם? טור? שִׁלְחַן עֵרוֹף? מְדַרְשׁ רַבָּה? מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא? זוהר הקדוש? תיקוני זוהר? אויף דעם דאַרפֿסטו וויינען ביינאַכט, דאס טאר נישט לאַזן שְׁלֵאָפֿן דעם מענטש; ביסט שוין נישט קיין אינגערמאַן, מיט וואס וועסטו צוריק גיין צום אַייבֶּערֶשְׁטֵן...! ?

הייב אָן לערנען שיעורים כְּסִדְרָן בְּכָל הַתּוֹרָה כּוּלָּה; גַּרִיט זיך אָן פֿון די

ריכטיגע סחורה וואס בלייבט ביים מענטש אין די עלטערע יארן, אזוי ווי רבי נהוראי זאגט: (קידושין פב): "שכל אומנות שבעולם אין עומדות לו אלא בימי ילדותו", אלע סארט ארבעט ברענגט געלט אין די יונגע יארן, "אבל בימי זקנותו הרי הוא מוטל ברעב", אבער אין די עלטערע יארן ווען מען קען מער נישט ארבעטן גייט מען אויס פאר הונגער, "אבל תורה אינה פן", אבער די תורה איז נישט אזוי, "עומדת לו לאדם בעת ילדותו, ונותנת לו אחרית ותקנה בעת זקנותו", דער וואס לערנט תורה - העלפט עס לעבן אין די יונגע יארן און אין די עלטערע יארן; דאס בלייבט מיטן מענטש, דאס נעמט מען מיט.
א פרייליכן יום טוב.

מיר זענען ספרד'ישע, זאל איך זיך שערן נאך די חתונה?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א

איך בין א פלה ברוד השם, איך האב געטון אסאך סגולות און קבלות צו ווערן א פלה, און איינע פון די זאכן איז געווען א תפלה וואס איך האב געטראפן אין עצתו אמונה וואס דער ראש ישיבה האט געשריבן פאר איינעם וואס זוכט א שידוך, איך האב יעדן טאג ביי שחרית געזאגט די תפלה צו ווערן א פלה, ביז איך בין ברוד השם געהאלפן געווארן בשעה טובה ומוצלחת. האב איך זיך געוואלט באדאנקען פאר אלע חיזוק און אויף פאר די תפלה וואס איך האב געהאט א שטארקע געפיל צו דעם און עס געזאגט כמעט יעדן טאג פאר איך בין געווארן א פלה.

יעצט האב איך געוואלט פֿרעגן עפעס וואס איך בין צעמישט פון דעם און איך וויל אז דער ראש ישיבה זאל מיר געבן א קלארע תשובה, וועגן שערן די האר נאך די חתונה. איך ווייס אז ביי די אשכנז'ישע פרויען איז זייער הארב זיך נישט צו שערן די האר, אבער ביי די ספרד'ישע איז זייער הארב זיך יא צו שערן. איך האב געהערט אז עס שטייט אז די ווייב פונעם סמ"ך מ"ם שערט זיך און עס איז זייער הארב זיך צו שערן; די זאך איז אז איך און אויף מיין חתן זענען ספרד'ישע, מעג איך זיך שערן אדער טאר איך נישט?

בִּיטֵעַ אויב דער ראש ישיבה קען מיר ענטפערן, עס איז מיר זייער חשוב צו וויסן וואס איז ריכטיג צו טון.

און נאכאמאל א יישר פח פאר אלע חיזוק. דער אייבערשטער זאל אייך געבן אסאך פח אונז ווייטער מחזק צו זיין אויף די וועגן פונעם הייליגן רב'ל, און מקרב זיין אידן צום אייבערשטן.

תשובה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פְּרֻשַׁת נח, כ"ז תשרי, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרֵט קָטָן הַפְּלָה ... תחילת

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אנדאי זאלט איר זיך שערן; נישטא קיין גרעסערע זאך פאר א אידישע פרוי ווי זיך שערן די האר. אז מען שערט זיך אפ די האר - נעמט מען אראפ אלע דינים פון זיך און פון די גאנצע משפחה; נישט קיין אונטערשייד פון וואו מען שטאמט, אשכנז'ישע, ספרדי'שע - אלע דארפן ישועות, רפואות און נחת פון די קינדער.

די אלע וואס זאגן אז על פי קבלה טאר מען נישט שערן - דאס איז דמיונות; ערשט על פי קבלה דארף מען זיך אפשערן! דער הייליגער תנא רבי שמעון בן יוחאי זאגט (נשא קכה:): "תונבא ליתי", א קללה זאל קומען, על ההוא בר נש, אויף דעם מענטש, 'דשבק לאנתתיה', וואס לאזט זיין ווייב, 'דתתחזי משערא דרישה לבר', אז איר האר פון קאפ זאל זיך ארויסזען. 'ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתה', דאס איז פון די 'סודות פון א אידישע שטוב, מען זאל נישט זען די האר פון די פרוי. 'ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר', און א פרוי וואס גייט מיט אויפגעדעקטע האר, 'לאתתקנא ביה', זיך שיינ צו מאכן, 'גרים מסכנותא לביתה', איז זי גורם אז עס זאל זיין ארעמקייט אין שטוב, 'גרים לבנהא דלא יתחשבוין בדרא', און זי איז גורם אז אירע קינדער וועלן נישט מצליח זיין און זיי וועלן נישט זיין חשוב, 'וגרים מלה אחרא דשריא בביתה', און זי איז גורם אז די סמ"ך מ"ם און די נישט גוטע זאלן זיין אין איר שטוב. 'מאן גרים דא?' ווער איז דאס אלעס גורם? 'ההוא שערא

דַּאֲתַחְזִי מְרִישָׁה לְבָרַ', דִּי פְרוּי וְוַאס אִיר הָאָר זְעַט זִיךְ אַרוֹיס".

אז איר וועט אַראַפֿאַנעמען אַייערע האַר וועט איר מִקְרַב זיין די גאולה. מוהרא"ש זאגט, דער הייליגער צדיק רבי פֿנחס'ל קאַריצער זכותו יגן עֲלֵינוּ פֿלעגט זאָגן: "די גאַנצע גאולה הענגט אויף אַ האַר"; די פֿרויען וואס שערן זיך נישט זייער האַר, דאס האלט אַפּ מְשִׁיחַ פֿון קומען. מוהרא"ש פֿלעגט זאָגן: "אַ שאַד וועגן אַביסל האַר זאל מען לייַדן אַזויפיל צרות".

וואויל איז די וואס גייען בתמימות ובפשיטות אין די וועגן פון די הייליגע צדיקים.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

איך מוטשע זיך מיט מיין ווייב, זאל איך זיך גטן?

שאַלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

קודם כל האב איך זיך געוואלט באדאנקען פאר'ן ראש ישיבה שליט"א פאר די אלע דרשות פון חיזוק און עצות. בזכות דער ראש ישיבה האט זיך מיין לעבן אסאך געטוישט.

איך בין א אינגערמאן שוין א שיינע פֿאַר יאַר פֿון דער חתונה, איך האב געוואלט בעטן הדרכה; אבער קודם דארף איך אביסל מסביר זיין מיין מצב.

איך בין אויפגעוואקסן אין אן עכטע חסידי'שער שטוב, מיין טאטע איז גאר א פארמאכטער מענטש, ער איז אריבער גאר אסאך אין לעבן און איך האב קיינמאל נישט געהאט קיין אמת'ער קשר מיט אים חוץ פון לערנען, ער האט מיר קיינמאל נישט אויסגעלערנט עניני קדושה, ווי אזוי מען דארף זיך אפהיטן, און אויך אין אונזער חדר האט מען בשיטה נישט גערעדט פון דעם.

מיד האט שוין פון אלס קליין קינד געצויגן צו שלעכטע זאכן, שוין ביי די ניין יאר האב איך אנגעהויבן זינדיגן מיט פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה רחמנא ליצלן, אן דעם

וואס איך זאל האבן אן אננג אז מען טאר דאס נישט טון, איך האב זיך אזוי שטארק צוגעוואוינט צו דעם אז עס איז געווארן א נארמאלע זאך ביי מיר, מיינע געפילן צו אידישקייט איז געווארן שוואכער און איך האב געשפירט אז דאס איז א דירעקטע רעזולטאט פון מיינע זינד, אבער איך האב דאך דעמאלט נישט געוואוסט וואס מען טאר נישט טון, איך האב זיך געשעמט צו פֿרעגן און אזוי בין איך געפאלן מער און מער. איך וויל שוין נישט שמועסן ווען איך בין געוואויר געווארן אז דאס איז אן עבירה, מען איז חייב אויף דעם מיתה, עס העלפט אויף דעם נישט קיין תשובה; דעמאלט בין איך אזוי געפאלן געווארן ביי מיר, אז איך האב שוין נישט געוואלט בלייבן אידיש, נישט להכעיס חס ושלום, נאר פון יאוש.

ברוך השם אז אין די לעצטע מינוט האט דער אייבערשטער מיר געראטעוועט און מיר מקרב געווען צום הייליגן רבי'ן, איך האב זיך אינגאנצן איבערגעדרייט לטובה. בערך א יאר דערנאך בין איך א חתן געווארן און איך האב חתונה געהאט עם בת גילי בשעה טובה ומצלחת.

אבער גלייך נאך מיין חתונה האט זיך אויפגעשאקלט מיין לעבן. מיין ווייב האט נישט געוואלט הערן פון א נארמאלע לעבן אינאיינעם, ווען זי האט געלערנט מיט איר פלה טיטשער האט זי איר שוין געזאגט אז זי וויל נישט חתונה האבן. און דער בראך איז געווען פיל גרעסער אז איך בין געקומען פון פונקט די פארקערטע זייט, איך בין שוין געווען א גוטער בחור, איך האב פרובירט זיך צו האלטן מיט'ן רבינ'ס עצות און איך האב זיך מחזק געווען מיט דעם אז ווען איך וועל חתונה האבן וועט עס לייכטער ווערן, דערווייל איז געשען פונקט פארקערט.

די ערשטע פאר יאר האבן מיר פרובירט צו גיין צו פסיכאלאגן; איך וואלט געקענט קויפן א שיינע פאר קארס מיט די געלט וואס איך האב שוין אויסגעגעבן פאר דעם צוועק. שפעטער האב איך זיך נאכמער אריינגעלייגט אינעם רבינ'ס עצות, איך האב געלערנט און פארשטאנען אז אלע פראבלעמען קומען נאר פון מיינע עבירות, האב איך אפאר יאר געארבעט זייער שטארק אויף קדושה, איך האב אסאך תשובה געטון, אסאך גערעדט צום אייבערשטן, אסאך געלערנט תורה און געזאגט אסאך תפילות, אבער גארנישט האט זיך געטוישט.

איך מוז צולייגן עטליכע נקודות, קודם כל אז מיר האבן זיך זייער ליב, מיר פארברענגען, שמועסן און לאכן אסאך צוזאמען; נאר ווען עס קומט צו א נארמאלע חתונה געהאטע לעבן פארשטייט זי נישט וואס איך וויל, זי האט מממש נישט קיין שום געברויך פאר דעם און זי קוקט מיר זייער אראפ פאר דעם. נאך איין נקודה איז, וואס אלע פֿרעגן די ערשטע זאך, אויב איינער האט איר געטשעפעט אלס קינד, און דער ענטפער איז בפירוש אז נישט.

אזוי איז אריבער אסאך יארן וואס איך האב זיך באשולדיגט אז איך בין שולדיג אין אלעס וועגן מיין חטאת נעורים און איך האב אסאך עוסק געווען אין תשובה, איך האב זיך אריינגעלייגט שטארק אין דעם אז איך זאל גארנישט דארפן פון איר, איך זאל נאר זיין א משפיע, נאר געבן און נישט ווארטן צו באקומען גארנישט אויף צוריק, אבער דערנוייל ארבעט עס נישט פאר מיר און איך פאל א גאנצע צייט דורך אין פגם הברית, איך וויל נישט און איך שריי צום אייבערשטן, איך שפיר אז איך קען שוין נישט מער, איך פאל א גאנצע צייט אריין אין עבירות.

איך האב שוין אזויפיל מאל געקויפט אן אפענעם סמארטפאון און עס צעבראכן, איך דראפע זיך נאך און נאך, איך שריי צום אייבערשטן אז איך ווייס אז איך בין שולדיג אין אלעס, פאר דעם איז זי נישט כרצוני, אזוי ווי דער רבי זאגט אין ליקוטי מוהר"ן ביי כונת אלול (תורה פז), אבער וואס זאל איך טון? טאקע דערפאר וואס זי וויל נישט, בין איך אומדירעקט מער פוגם, נישט ווייל איך וויל, איז איך בין סטאק! איך זע נישט קיין וועג ארויס! איך ווייס אז זיך גט'ן איז נישט דער דרך אין ברוסלב, בפרט ביים ראש ישיבה, ובפרט אז עס איז דא אהבה צווישן אונז.

אזוי וואלגער איך זיך פאר יארן, איך פרוביר - אבער עס גייט נישט. איך האלט שוין די לעצטע שטיק צייט מממש על סף היאוש. איך האב פרובירט צו זאגן סליחות פאר ראש השנה, אבער ווען איך קום צום פסוק "לך ה' הצדקה ולנו בִּשְׁתַּת הַפְּנִימִים" ווער איך סטאק, האב איך דען אמאל געוואלט זינדיגן? איך האב נישט געהאט הדרכה אלס קינד, און איך לעב אזויפיל יארן מיט אזא ווייב, וואס וויל דער אייבערשטער פון מיר? ער מאכט איך זאל זינדיגן, איך שריי א גאנצע צייט אז איך וויל נישט זינדיגן, איך גיי אין מקוה און איך זאג תיקון הכללי, וואס נאך וויל מען פון מיר? אלעס האט א שיעור!

איך בין געווען דאס יאר אין אומאן ראש השנה און איך האב דארט געבעטן נאר איין זאך, אז איך וויל שוין שטארבן! איך וויל שוין נישט זיין מער דא! איך האב שוין גענוג געליטן! איך קען נישט זאגן סליחות, איך בין אזוי מיואש און צעבראכן, איך זע נישט קיין שום עתיד פאר מיר, איך האב ערנסטע נסיונות פון דורכפאלן מיט נשג"ז, מיין שכל ארבעט שוין נישט, איך בין זייער פארלוירן און צעבראכן, נאכדעם וואס איך האב שוין אלעס פֿרובירט.

מיין שאַלה אין קורצן איז, וואס זאל איך טון, אפֿשר אין מיין מצב זאל איך זיך יא גט'ן? אָבער עס איז שוין דא קינדער.

אנטשולדיגט מיר אויף די לאנגע שאַלה, אָבער לתועלת השאֵלה האב איך געמוזט מאַריר זיין. איך האָף דער ראש ישיבה שליט"א וועט מיר קענען ארויסהעלפֿן און געבן די ריכטיגע הדרך.

יִשָּׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פְּרִשְׁת נח, כ"ז תְּשׁרִי, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לִפְרֵט קָטָן לְכַבֹּד ... נְרוֹ יֵאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער ענטפֿער אין קורצן איז: חס ושלום זיך גט'ן!

יעצט אביסל מער באַריכות, דו שרייבסט אז דו האסט געבעטן ביים רבינ'ס ציון אז דו ווילסט שטארבן; איך וויל דיר פֿרעגן, וואס טראכסטו, ווען מען שטארבט איז גרינגער? דו מיינסט אז נאכן שטארבן איז נישטא קיין דין וחשבון? ערשט דעמאלט הייבן זיך אן די פֿראבלעמען, דעמאלט דארף מען אפֿגעבן דין וחשבון אויף יעדע זאך וואס מען האט געטון, מען נעמט אפֿיר אלע מעשים, מען קען זיך אפֿילו נישט פֿארשטעלן וואס און וויאזוי עס וועט דעמאלט זיין, אזוי ווי רבי נתן זכרונו לברכה האט געזאגט: "אלעס קען איך אויסטראכטן וויאזוי עס גייט זיין, אויסער דער ברופֿה אין קבר, ווען מען וועט מיר אריינלייגן אין דער ערד - דאס קען איך נישט אויסטראכטן וויאזוי עס וועט זיין".

צוריק צום שאַלה, זיך גטן וועט דיר נישט העלפן; וואס ווייסטו וואס וועט זיין מיט די צווייטע ווייב וכו'? אפגערעדט אז דינע קינדער וועלן דיר קיינמאל נישט מוחל זיין פארן צעשטערן זייער לעבן. די ערגסטע זאך פאר קינדער איז ווען די עלטערן גטן זיך; קינדער פון געגט'ע שטובער וואקסן אויף אומזיכער, זיי גייען אריבער שרעקליכע פיין וואס מען קען נישט משיג זיין, און דו אליינס איז א ספק אויב דו וועסט טרעפן א שידוך, און ביז דו וועסט טרעפן א שידוך וועסטו זיין פארנוואגלט, דו וועסט זיין נע נוד, און נאכדעם איז ווייטער א ספק ספיקא וואס וועט זיין מיט די צווייטע ווייב.

וואס איז יא די עצה? די עצה איז זאלסט גיין צום אייבערשטן און אים בעטן ברחמים ובתחנונים ער זאל דיר העלפן דו זאלסט טרעפן א וועג ווי אזוי צו לעבן מיט דיין ווייב און בעטן פאר איר זי זאל וועלן לעבן כדרך כל הארץ. תפלה איז אזא שטארקע זאך, עס טוישט די טבע; תפלה איז אזוי שטארק - עס דרייט אלעס איבער, דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א, סימן ט, אות ה): "תפילה הוא בחינת נסים שהוא אין דרך הטבע", אז מען בעט דעם אייבערשטן זעט מען נסים פארקערט פון די טבע, "כי לפעמים הטבע מחיב איזו דבר והתפילה מהפכת את הטבע", אפילו עס איז שלא כדרך הטבע קען מען זען נסים דורך תפלה; וועסטו זען ווי אלעס וועט זיך איבערדרייען ביי דיר.

פארשטייט זיך אז מען דארף האבן אסאך סבלנות און אויף אסאך חכמה ווי אזוי זיך צו פירן אין שטוב; חס ושלום איר נישט מאכן פאר א פראבלעם, נאר איר ארויסנעמען פונעם פראבלעם; אז מען האט די דריי זאכן, מען האט סבלנות, אביסל שכל מיט אסאך תפלה - קען מען אלעס איבערדרייען צום גוטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

איש אמונות

אז דער מאן ווערט ערליך, איז עס די קרעדיט פון די ווייב
בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת נח, כ"ז תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער אמת איז, דער קרעדיט אז אייער מאן האט זיך אזוי שייך צוריק
געכאפט וכו' וכו' - קומט אייך, אויף אייך איז געזאגט געווארן (משלי יד, א):
"חכמות נשים בנתה ביתה", א קלוגע פרוי בויט אויף איר שטוב; איר האט
געהאט סבלנות, איר האט געווארט און געבעטן דעם אייבערשטן עס זאל זיך
איבערדייען לטובה, עס זאל אריינגיין אין אייער מאן א ריינע גייסט, ער זאל
זיך צוריק כאפן צו זיין אן ערליכער איד, איר האט געווארט מיט סבלנות די
לאנגע צייט ווען ער האט געהאט זיינע ירדות; יעצט איז ער אזוי גוט, אזוי
וואויל און ערליך - איז דאס אלעס אייער קרעדיט.

הלואי זאלן אנדערע פרויען זיך אפאלענען פון אייך און נישט אנועקלויפן
און צעברעכן זייער משפחה ווען עס גייט אריבער א שווערע צייט אויף זיי,
דער מאן האט זיינע נסיונות וכו' וכו'.

זייט שטארק און שטארקט ווייטער אייער גאנצע משפחה, וועט איר זען
ווי דער לעבן וועט ווערן שענער און שענער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

שְׁטאַרק זיך ווייטער מיט דיין פֿרישקייט

בְּעֶזְרַת ה' יתְבָרַךְ - יום א' פֿרֶשֶׁת נֹחַ, כ"ז תְּשֵׁרִי, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרֹט קָטָן

לְכַבֹּד ... נְרוּ יְאִיר

איך האב עֶרְהאַלְטֵן דיין בְּרִיוּ.

איך האב זייער הנָאָה צו העֶרֶן ווי דו ביסט זיך מְחַיֵּ' מיט'ן הייליגן רבינ'ס
עֲצוֹת און חיזוק, האָסט געהאַט די יָאר גָאר אַנדערע יָמִים טוֹבִים; דייןע
קינדער זאָגן דיר: "טאַטי, זייט דו ביסט צוריק געקומען פון אומאן הערסטו
נישט אויף זאָגן אַ גאַנצן צייט 'יִישׁר כַּח אַיִבְעֶרְשְׁטֵער'" , די גאַנצע שטוב האט
אויפֿגעלעבט; דער אייבערשטער זאל דיר געבן כַּח צו קענען ווייטער זיין
שְׁטאַרק מיט די וועג.

בְּנוּגֶע נעמען די וואַקסין קעגן קאַראָנע; עס איז נישט קיין שום פֿראַבלעם
נישט צו נעמען און עס איז נישט קיין שום פֿראַבלעם יא צו נעמען, דאַרפֿסט
נישט מוֹרָא האָבן פון דעם.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאַלסט האָבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

קום נישט אויף אַמעריקע פֿאַר פֿרֶנְסֶה

בְּעֶזְרַת ה' יתְבָרַךְ - יום א' פֿרֶשֶׁת נֹחַ, כ"ז תְּשֵׁרִי, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרֹט קָטָן

לְכַבֹּד ... נְרוּ יְאִיר

איך האב עֶרְהאַלְטֵן דיין בְּרִיוּ.

בלייב דאַרט, קום נישט אויף אַמעריקע פֿאַר פֿרֶנְסֶה, עס איז דא ביי ענן
גענוג פֿרֶנְסֶה; בעט דעם אייבערשטן דו זאַלסט טרעפֿן אַ גוטע פֿרֶנְסֶה, אַ
גרינגע און איידעלע.

שְׁטאַרק זיך ווייטער מיט דיין הייליגע אַרבעט, פֿאַרשפּרייטן איבעראַל די
זיסע עֲצוֹת פון הייליגן רבי'ן.

כאַפּ אַרײַן יעדן טאַג אַביסל חומש רש"י איינגעטיילט לויט די וואך, אויף

לְעָרְךָ אֶסְאֵף מִשְׁנִיּוֹת; מִשְׁנֵי הַבְּאֵרֵי עֵפֶט פְּרָנְס"ה, דָּאָס װעט דיר בְּרַעַנְגֶען פְּרָנְסָה.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האָבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

עס וועט גארנישט שאטן

בְּעֵזְרָת ה' יִתְבָּרַךְ - יום א' פרשת נח, כ"ז תשרי, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרֵט קָטָן לְכַבּוֹד ... נרו יאיר, קרית ברסלב

הער נישט אויס דעם דאקטער, דער דאקטער קען נישט זאגן אזא זאך, זיך אפטיילן מאן און ווייב וכו'; איך זאג דיר עס וועט איר גארנישט שאטן, פארקערט, אז איר וועט לעבן אינאיינעם וכו' וכו' - וועט זי פון דעם ווערן געזונט און שטארק.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האָבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אין זכות וואס איר טוט פאר אידישע קינדער, וועט איר זען

אסאך אידיש נחת

בְּעֵזְרָת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פרשת נח, כ"ח תשרי, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרֵט קָטָן לְכַבּוֹד מִשְׁפַּחַת ... שִׁיחִיו

איך וויל אייך וואונטשן בעת שמחתכם איר זאלט זוכה זיין צו פירן אייער קינד אונטער די חופה בשעה טובה ומצלחת און איר זאלט זען אסאך נחת פון דעם קינד און פון אלע אייערע קינדער, אין זכות וואס איר ביידע אינאיינעם טוען פאר אידישע קינדער, ווי איר זענט זיך מוסר נפש טאג און נאכט ארויסצוגעבן די גליונות און קונטרסים עצתו אמונה און איש אמונות, וואס טויזנטער מענטשן זענען זיך פשוט מחזי דערמיט, עס איז פאר זיי ווי לעבן; די בריוו, די חיזוק - טראגט זיי ווייטער פאר נאך א טאג, זיי זאלן קענען פשוט

אָנגיין אין לעבן.

אויף וואונטש איך אייף א מזל טוב פאר אייער זון'ס בר מצוה; קיין עין הרע א ליכטיג קינד. איך האב אים געזען אין אומאן, ער איז מלא חן. דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט אינאיינעם זען אסאך נחת פון אלע קינדער, די קינדער זאלן האבן די ברען וואס איר האט צו העלפן אידישע קינדער, זיי ברענגען צום אייבערשטן; אלע זאלן עוסק זיין אין הפצה, וואס דאס וועט ברענגען די גאולה, במהרה בימינו, אמן.

...

דער אייבערשטער האט ליב א געפרעגלטן איד

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת נח, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן
 לקבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

וויסן זאלסטו, דער עיקר שיינקייט פון א מענטש איז ווען עס גייט אריבער אויף אים שווערע ביטערע צרות און יסורים און ער דערהאלט זיך, ער האט נישט קיין קשיות אויפן אייבערשטן. אזוי ווי דער רבי האט געזאגט (חיי מוה"ר, סימן תקנה): "דער אייבערשטער האט ליב א געפרעגלטן איד"; איינער וואס האט שווערע ביטערע צרות און ער בלייבט ביי די אמונה, אזא איינער האט דער אייבערשטער ליב. מען דארף וויסן, דער אייבערשטער האט ליב יעדן איינציגסטן איד, אבער דער איד וואס דערהאלט זיך - דער איז זייער חשוב.

מיין ליבער ברודער, מיין טייערער חבר; איך בעט דיר זייער, האב נישט קיין תרעומות אויפן אייבערשטן. זינג א גאנצן טאג: "פי טוב השם, דער אייבערשטער איז גוט", טוב השם לכל, דער אייבערשטער איז גוט צו יעדן איינעם, ורחמיו על כל מעשיו, זיין רחמנות איז אויף אלע באשעפענישן.

גלייב מיר, אויף יעדן איינעם גייט איבער וואס גייט איבער, אויף מיר גייט אויף איבער; מיט דעם אלעם שטארק איך זיך מיט אמונה, איך שטארק זיך ביז איך ווער שטארק; זאלסטו אויך זיך דערהאלטן.

די קינדער זאלן נישט פארפאסן א פינטל פון חדר

בְּעֵזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פרשת נח, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן
צו מיין טייערער ... וזוגתו תחי'

איר דארפט נעמען אין אכט אז דאס וויכטיגסטע זאך פאר אידישע
קינדער איז חינוך הַבְּנִיִּים וְהַבְּנוֹת, א איד קען נישט וואוינען וואו אימער אין
די וועלט, מען קען נאר וואוינען וואו עס איז דא א חדר פאר די קינדער.
עלטרען וואס ווילן מצליח זיין מיט די קינדער דארפן לייגן אלע זייערע
ענינים, אלע זייערע באקוועמליכקייטן אין דער זייט - און טון אלעס פאר די
הצלחה פון די קינדער.

דאס וואס איר טוט, איין טאג וואוינט איר אין שטעטל, איין טאג אין
שטאט - איר פארט און קומט און פארט, דאס איז זייער נישט גוט
פאר ענקערע קינדער. די קינדער דארפן האבן א כּתָּה, א מלמד, א סדר, זיין
מישב; איר קענט דאס נישט טון פאר די קינדער.

עס איז מיר א חידוש אז איר פארשטייט דאס נישט אליינס, איר זענט
נישט קיין נארישע מענטשן, איר זענט נארמאלע מענטשן; דאך מאכט איר
דא עפעס א טעות, אייערע קינדער וועלן אייך נישט מוחל זיין אויף דעם,
אפגערעדט אז דאס שטערט די מלמדים, דאס שטערט די סקול; און ווען דער
מלמד רעדט צו דיר זאגסטו אז דו וועסט זיך אנשטרענגען פאר אים, דער
מלמד זאגט מיר לאכעדיג אז דו גייסט זיך מוסר נפש זיין פאר אים, כאילו דו
טוסט א טובה פארן מלמד; דו טוסט דיר אליינס א טובה.

מאך אפ, אדער שטעטל אדער שטאט; געענדיגט מיטן פארן און קומען.
איך, ווען איך גיי מפעם לפעם אין שטעטל, פאר איך פרייטאג נאך חדר און
איך קום צוריק מוצאי שבת אז די קינדער זאלן נישט פארפאסן א פינטל חדר.

...

מ'שרייט "לכבוד שבת"

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פְּרַשַׁת נח, כ"ח תְּשׁוּרִי, שְׁנַת תשפ"ב לְפָרַט קָטָן
לְכָבוֹד מִיַּיִן טִייעֶרעֶר לִבְעֵר ... גֵּרוֹ יֵאִיר

דו קענסט זיך נישט פֿאַרשטעלן דיין זכות וואס ווארט דיר אָפּ; טויזנטער
אידן זענען זיך מ'חז' מיט די נייע קונטרסים "עצתו אמונה", "איש אמונות".
וואו איך גיי און וואו איך שטיי זאגן מיר אלע אז די בריוו איז זיי אזוי מחזק,
עס געבט כח אנצוגיין אין לעבן. צענדליגער משפחות אנשי שלומינו נעמען
מער נישט אריין קיין צייטונגען און מאגאזינען וואס איז איין שטיק גרף של
רעי אין שטוב - זייט זיי ליינען די וועכנטליכע קונטרסים.

אויף די עצתו אמונה פאר קינדער איז הערליך שייך; מען דערציילט דאס
פאר די קינדער ביי די סעודה, אויף די מלמדים פון די יונגע פיתות דערציילן
דאס פאר די קינדער, זיי מאכן גרויס דעם בילד און זיי דערציילן דאס, די
קינדער ווארטן אזוי שטארק א גאנצע וואך פאר די קומענדיגע מעשה.

די וואך פֿרַשַׁת לֶךְ לֶךְ זאַלסטו לייגן די פֿאַלגענדע מעשה; עס איז נישט
קיין מעשה בעצם, עס איז א ווארט, א טייער ווארט וואס מוהרא"ש ברענגט
אין זמירות (זמירות ישראל, כל מקדש) פון הייליגן צדיק רבי שמחה בונם מפרשיסחא
זכותו יגן עלינו, ווי ער האט געזאגט ווי שטארק ער איז מקנא דעם פשוטן
קצב אדער פיש סוחר ווי ער שטייט א גאנץ דאנערשטאג און פרייטאג און
זאגט פאר אלע קוננים: "קויפט לכבוד שבת"; צוויי טעג אין איין צי זאגן זיי
נאר: "שבת! שבת!" און נאכדעם ווען עס קומט שבת ווי זיי פאלן פון די
כחות און זיי רוען זיך אָפּ און דאנקען דעם אייבערשטן אז מען קען רוען
אביסל, ווי שטארק דער אייבערשטער פריידט זיך.

איך שיק דיר דאס אין א מעשה, ווייל קינדער דארפן עס אין א פארמאט
פון א מעשה:

"פיש פאר שבת!!! פיינע פיש לכבוד שבת!!!"

דער פיש סוחר שטייט שוין צוויי טעג אין א צי אין פיש סטאר, ער זעצט
זיך נישט אראפ, זיינע פיס טוט אים וויי, אבער ער שטייט און שרייט: "פיש

פאר שבת! ווער וויל קויפן פיינע פיש לְכבוד שבת? " מענטשן קומען און מענטשן גייען און דער סוחר הערט נישט אויף זאגן: "לְכבוד שבת! לְכבוד שבת!"

קינדער, די מעשה האט מוהרא"ש דערצייילט, אז דער הייליגער צדיק רבי בונם פון פשיסחא זכותו גגן עלינו האט געזאגט: "איך בין מקנא די סוחרים וואס דערמאנען א גאנצע צייט די הייליגע ווארט 'שבת', זיי ארבעטן שווער ביז עס ווערט דער זמן, און ווען עס ווערט שבת, ווען זיי קומען אהיים און זיי עסן די פיינע סעודה זאגן זיי 'שפח אייבערשטער פאר שבת; אז מיר קענען זיך אביסל אפרוען, מיר דארפן נישט ארבעטן'; פון דעם האט דער אייבערשטער זייער הנאה, ווייל יעדע מאל מען זאגט 'לְכבוד שבת' ווערט א הייליגקייט אויפ'ן מענטש"; דעריבער וועלן מיר אלע קינדער געדענקען ווען מען עסט די פיינע חלה מיט די פיינע פיש, זופ און פלייש - גייען מיר אלע זאגן הויף: "לְכבוד שבת!"

קינדער, אויב מען וועט אריינברענגען גוטע נאש וועט איר געדענקען צו זאגן: "לְכבוד שבת?" אלע קינדער זאגן: "יא! אודאי! מיר גייען זאגן 'לְכבוד שבת' אויף יעדע נאש באזונדער."

"אויב אזוי", זאגט די טאטע: "קען מען שוין אריינברענגען די נאש!" אלע קינדער הייבן אן זינגען: "שבת, שבת עסט מען גוטע נאש, שבת שבת ליי ללוי ללוי, שבת איז שוין דא!"

לייג א בילד ווי א גרויסער מענטש האקט פיש און שרייט שבת. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אנשטאט וואטסעפפ, נעמט א תהלים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נח, כ"ט תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס ווענדט זיך וואס פאר א סארט שטוב איר ווילט אויפשטעלן; איר ווילט ערליכע דורות אדער חס ושלום דורות וואס זעען אויס פון אינדרויסן ווי אידן און קיין יראת שמים.

ווי איידער פּרעגן אויב איר מעגט האבן א סמארטפאון פּרעגט אויב איר דארפט בכלל א טעלעפאן, אפילו א פשוטע טעלעפאן מיט טעקסט קען שוין אויף טוישן די אידישע מאמע פון זיין א מאמע פאר די קינדער.

קוקט און אייערע געשוויסטער ווי זיי פירן זיך השם ישמרנו; אויב איר ווילט ערליכע דורות - זאלט איר נישט אריינגעמען אין די הענט די סארט בלים.

אנשטאט וואטסעפפ נעמט א תהלים און בעטס דעם אייבערשטן פאר אייערע דורות; עס איז אזוי שרעקעדיג וואס גייט פאר אין די וועלט, ווי פון די שענסטע משפחות פאלן שטיקער. בעטס פאר אייערע קינדער זיי זאלן זיין ערליך, בעטס אז ביי אייער שבת טיש זאל מען נישט רעדן ניבול פה, אייערע קינדער זאלן גיין בצניעות.

איר האט טייערע עלטערן און קוקט די צער וואס זיי האבן פון די קינדער ווי זיי פירן זיך השם ירחם; זעט מען ווי שטארק מען דארף בעטן אויף גוטע קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

איידעלערהייט גיין פון מענטש צו מענטש אויסטיילן

ספרים און קונטרסים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נח, כ"ט תשרי, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

עס איז נישט פדאי צו מאכן די סארט זאכן פאר הפצה; וואס פעלט אויס זיך צו רייצן וכו'? אונזער וועג פון הפצה איז מיד ליד באופן צנוע;

אִידְעֵלְעֶרְהֵיט גִּיין פֿון מְעַנְטֶשׁ צו מְעַנְטֶשׁ אויסטײלן סְפָרִים און קונטרסים, גְּלִיוֹנוֹת, סִידִים וְכדוּמָה. שְׁטִילְעֶרְהֵיט לִיגֵן נאָך און נאָך אײער; בִּיז דַּעֲרוֹוִיל וועלן אַלע מײנען אַז דָּאס זַענען זײערע חֲסִידִים, אַזוי ווי רַבִּי נְתָן זָאָגט (ח"י מוה"ר, סימן תרג) דער רבי האט אונז דערצײלט, עס איז דא א פייגל וואס לייגט זײער אסאך אײער, די פייגל לייגט אזויפיל אײער אַז עס איז נישט מעגליך פאר די פייגל זי זאל קענען זיצן אויף אַלע אײער אויף אײנמאל און געבוירן פייגלעך, האט דער אײבערשטער אריינגעלייגט אינעם פייגל א טבע אַז זי שווינדלט אריין אײער אין אַנדערע נעסטן. די פייגל פון די אַנדערע נעסטן כאפן נישט, זיי ווייסן נישט פון די שפיל, זיי מײנען אַז דאס זענען זײערע אײער, די פייגל פון די אַנדערע נעסטן זיצן אויף די אײער בִּיז עס ווערן געבוירן פייגלעך, אַזוי טוט די פייגל מיט אסאך נעסטן, אַלע פייגלעך מײנען אַז די אײער זענען זײערע אײער, בִּיז די פייגל, די עכטע מאמע - געבט א פייף, און ווען די אַלע געבוירענע פייגלעך הערן די פייף הייבן זיך אַלע אויף פון זײער נעסט און פליען מיט די עכטע מאמע.

רַבִּי נְתָן פִּירט אויס: "וְהַנְּמֻשׁ מוֹבֵן מְעַט לְמִי שֶׁיִּדְעֵ אִיזָה רְמֹז מְעַנִּין גְּדֻלַּת עֶסֶק הַנְּהַגַּת שֶׁל רַבְּנֵי זְכוּרֹוּ לְבַרְכָּה עִם הָעוֹלָם", די נמשל פארשטייען שוין די וואס ווייסן ווי אַזוי דער רבי מאכט מיט זײנע מקורבים; די אַלע וואס קומען צו לויפן פון אַנדערע חֲסִידוֹת'ן צום רבײן, די אַלע זענען דעם רבינ'ס מענטשן, די באלאנגען צום רבײן, דער רבי האט זיי שטילערהייט צוריק געברענגט צום אײבערשטן; זיי געשטארקט, זיי פרייליך געמאכט, דער רבי האט זיי ארויסגענומען פון וואו זיי זענען געלעגן, וואס נאר דער אײבערשטער ווייסט.

אינדרויסן מײנט מען אַז זיי באלאנגען צו אַנדערע פייגלעך, צו דעם רבײן, צו דעם מפרסם וכו' וכו', אפער באַמַת זענען זיי דעם רבינ'ס אײער, און ווען דער רבי געבט אײן פייף, דער רבי זאָגט (ח"י מוה"ר, סימן תג): "הָרֹאשׁ הַשְּׁנֵה שְׁלֵי עוֹלָה עַל הַכֹּל", מײן ראש השנה איז העכער פון אַלעס, "איש לא יעדור", קײנער טאר נישט פעלן, - קומען אַלע קײן אומאן; אַלע לאַזן אײבער זײערע נעסטן און קומען צום הייליגן רבײן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

וואלסטו געוויסט די גרויסקייט פון די ניגונים, וואלסטו

ארויסגעגעבן יעדעס יאר אפאר סידים

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסקל

א שאד עס שלעפט זיך אזוי לאנג דאס ארויסגעבן גייע סידים, א שאד;
מען וואלט דאך מיט די ניגונים געקענט מחי' זיין אזופיל מענטשן און זיי
צוריק ברענגען צום אייבערשטן.

איך בין זיכער אז דאס וואס עס שלעפט זיך אזוי לאנג איז נאר ווייל דו
ווייסט נישט ווי וויכטיג דאס איז, וואלסטו געוויסט וואס די סידים טוען אויף
- וואלסטו זיך צוגעאייילט און ארויסגעגעבן יעדעס יאר אפאר סידים.

אדרבה, פראג זיך נאך ביי די פרישע מקורבים וויפיל פון זיי זענען מקורב
געווארן דורכ'ן הערן א ניגון געזינגען פון אמונה, א ניגון, א הארציגע ניגון -
פון תשובה, פון התבודדות.

איך פון מיין זייט בין גרייט צו העלפן ווען דו ווילסט, לאז מיר וויסן א
טאג פאראויס פדי איך זאל קענען מאכן מיינע פלענער.

...

מאך א פלאן וואס דו ווילסט טון דעם זמן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ליבער ... גרו יאיר

איך ווארט צו הערן וואס איז דיין פלאן פאר'ן קומענדיגן זמן, קומסט

אין ישיבה אדער דו גייסט ארבעטן? ווייל איך בין נישט מסכים דו זאלסט זיצן דעם זמן אין שטעטל און גארנישט טון; שטעטל איז נישט קיין עיר מקלט, אויב דו קומסט מיט א פלאן וואס דו גייסט טון - איז גוט, אבער סתם זיין אין שטעטל און גיין ליידג - בין איך נישט מסכים.

האברך ... גרו יאיר האט מיר געזאגט אז דו האסט אים געפרעגט אויב דו קענסט שלאפן ביי אים; איך האב אים געזאגט אז איך וויל הערן פון דיר וואס דיין פלאן איז.

שטארק זיך בלימוד משניות, פארפעל נישט קיין איין טאג פון ח"י פרקים משניות; משניות לייטערט אויס דעם מענטש, משניות וואשט אפ אלע פלעקן, משניות היילט אויס, עס נעמט אועק אלע סארט נערווען, שלעכטע מחשבות, דמיונות, חזיונות וכו'.

...

נישט חוזק מאכן, שפעטן און לאכן פון מענטשן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך האב זייער הנאה פון דיר, דו דאווענסט ערנסט און דו לערנסט פלייסיג.

איין זאך דארפסטו פאררעכטן, בעט דעם אייבערשטן זאלסט ארויסגיין פון די קטנות הדעת, פון די וועג ווי אזוי דו רעדסט צו מענטשן, א וועג פון שפעטן, א וועג פון לאכן. בעצם לאכן איז זייער גוט און זייער וויכטיג, אבער ווען עס איז אויף יענעמ'ס חשבון איז דאס עקלדיג און גרויליג.

איך זאג דיר דעם אמת, איך וויל דיר זייער אסאך מאל געבן א גוטע געפיל, א שמייכל, א גוט ווארט; און ווען איך קום נאנט צו דיר און איך הער ווי דו רעדסט, אלעס איז איין שטיק חוזק, איין שטיק שפעטן, נאכמאכן מענטשן אדער שפעטן - ווער איך אזוי פארעקלט אז איך קען נישט שמייכלען

און געבן גוטע ווערטער, ווייל ברוך השם איך קען נישט זיין אַחד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, אויב אין הארץ בין איך נישט צופרידן קען איך זיך נישט מאכן.

א שאד פאר דיר, א שאד די צעדרייטע וועג וואס דו גייסט. בעט דעם אייבערשטן די ווערטער:

”רבוננו של עולם, איך וויל אנהייבן רעדן צו אלעמען אויף א גוטע וועג, בדרך הישר והרצוי לפניך, נישט א וועג פון חזק, שפעטן און לאכן; העלה מיר אייבערשטער”.

אזוי זאלסט בעטן טאג נאך טאג.

...

עס איז פֿדאי אויסצואנווארטן די ישועה

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין ליבער ... גרו יאיר

איך בעט דיר זייער, ווארט אויס אויף דיין ישועה, פארליר זיך נישט;
בלייב שטארק מיט דיין אידישקייט, מיט דיניע שיעורים פסדרן, מיט דיין
אמונה און מצות.

נאך אביסל וועסטו א חתן ווערן, דו וועסט ווערן אן אדם השלם, עס איז
פֿדאי צו ווארטן, עס וועט דיר זיין אזוי גוט און זיס; ווייל וויסן זאלסטו, נאר
מיט אמונה האט מען א גוט לעבן, נאר מיט די תורה האט מען א זיס לעבן.
דער רבי זאגט זאגט (שיחות הר"ן, סימן נג): "מי שיש לו אמונה - חזיו חיים", ווער
עס האט אמונה, זיין לעבן איז א לעבן; אלעס איז גוט, אלעס איז אזוי
געשמאק, מען שפירט שוין דא בזה העולם א טעם גן עדן.

איך האף אז דו וועסט נישט אנטלויפן פאר שלחן עורה, דו וועסט זיך
שטארקן, גארנישט אפלאזן פון דיניע גוטע זאכן, פון דיין עבודת השם.

דיין ראש ישיבה.

...

עס איז דאך אזוי געשמאק אויפצושטיין פרי פארטאגס

לערנען

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער זון הרב ר' ... גרו יאיר, קרית ברסלב

איך בענק זיך זייער נאך דיר און נאך דיין משפחה, איך האף אז אלעס
איז גוט, איך האף איר האט הנאה צו וואוינען אין שטעטל.

דאס מערסטע בענק איך זיך ווען איך פלעג אריינקוקן אפאר מאל א טאג
אין כולל זען ווי דו לערנסט בהתמדה, יעצט זע איך דאס נישט, דערבער בעט
איך דיר זאלסט מיר שרייבן כאטשיג איין מאל א וואך דייע שיעורים, דייע
חברותות און ווען דו שטייסט אויף. האב נישט מורא צו גיין שלאפן פרי, עס
איז דאך אזא געשמאקייט אויפצושטיין פרי פארטאגס לערנען און זיך
מתבודד זיין.

היינט צו טאגס איז מיין סדר א פארדרייטע, איך בין אנגעהאנגען אויפן
רבים, מענטשן קומען מבוקר עד הערב, קומט אויס אז איך גיי שלאפן שפעט,
אבער בתחלת התקרבתי ווען איך בין מקורב געווארן צום הייליגן רבין, שנת
תשס"ד, פלעג איך זיך לייגן גאר פרי; פרעג מאמי תחי', זי וועט דיר דערציילן
ווען איך פלעג אויפשוטיין לערנען מיט חברותות פון דריי אזייגער פארטאגס,
עס איז שטיל און רואיג, "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך" (שיר השירים
ח, יג), דעמאלט זיצט דער אייבערשטער כביכול אין גן עדן מיט אלע צדיקים
און לערנט מיט זיי תורה (זוהר ויחי, רלא ע"ב, ועוד); וואויל איז די וואס נוצן אויס
די נעכט מיט תורה ותפלה.

...

אלע וואס טוען פאר'ן רבי'ן, האבן אסאך חלישות הדעת

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסלב

אזוי גייט עס ביי אלע וואס טוען פאר'ן רבי'ן, מען באקומט אזויפיל
חלישות הדעת, מען ווערט אזוי צעבראכן, יעדעס מאל האט מען אנדערע
בלבולים; ווייל ווען מען טוט פאר'ן רבי'ן קומט דער סמ"ך מ"ם און האלט
נישט אויס, ער וויל צעהאקן דעם מענטש.

דערפאר בעט איך דיר זייער, טאנץ איבער אלע שווארצע שוועריקייטן,
בלייב געטריי דעם רבי'ן. נעם אריין אין דיר 'איך דאך נישט קיינעם, איך
וויל נישט קיינעם, איך האב נישט קיינעם; איך דין דעם אייבערשטן, איך בין
געטריי דעם רבי'ן; און אז דו ווערסט באליידיגט, אנטוישט, ווי געטון -
זאלסטו דאס נעמען פאר כפרת עוונות.

איך בין דיר זייער מכיר טובה פאר אלעס וואס דו העלפסט מיר. פארשטיי
אליינס, אויב האסטו חלישות הדעת, וויפיל חלישות הדעת האב איך; קיינער
ווייסט נישט וואס איך גיי אריבער, איך ווייז עס נישט פאר קיינעם, אבער
מעגסט מיר גלייבן, איך בין גוט צעבראכן, אבער דאס שוואכט מיר נישט אפ
פון ווייטער גיין און ווייטער משמש זיין דעם רבי'ן.

שטארק זיך, און יעדעס מאל דו האסט א חלישות הדעת זאלסט אפמאכן
אז דו גייסט נאך מער טון פאר'ן רבי'ן.

איך האב דיר זייער ליב, איך בעט שטענדיג פאר דיר און פאר דיין
משפחה.

...

האלט אן די הייליגע ארבעט פון דאווענען און זינגען

זמירות מיט די קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ליבער ... גרו יאר

מיר האלטן שוין א חודש נאך ראש השנה און איך בין נאכאלץ אין די
לופטן אז מיר האבן זוכה געווען צו זיין ביים הייליגן רבי'ן ראש השנה.
איך וויל דיר נאכאמאל באדאנקען פאר'ן אזויפיל אנוועק געבן פאר
אונזער קיבוץ, זיך אזויפיל געפארעט מיט יעדן איינעם באזונדער, אלע זאלן
זיין צופרידן. איך וואונטש דיר די ברכה וואס דער מלאך טוב וואונטשט יעדן
שבת ווען ער זעט די שיינע שבת'דיגע שטוב (שבת קיט): "לשבת הבאה בן";
וואונטש איך דיר: "לשנה הבאה בן", מיר זאלן ווייטער האבן די זכך צו
משמש זיין דעם רבי'ן.

יעדע וואך ביי שלש סעודות וויל איך צוגיין צו דיר און דיר זאגן: "אשריך
ואשרי חלקיך" - אז דו געבסט אנוועק דיין באקוועמע צייט פון זיצן און זיך
אפרוען, אזוי ווי אלע טוען; דו געבסט זיך אנוועק פאר די קינדער, דו זינגסט
מיט זיי די זמירות אזוי שוין, דו געבסט אכטונג אז אלע קינדער זאלן זיצן מיט
דיר, זיי זאלן נישט זיין אינדרויסן אן קיין אחריות. איך שפיר זיך זייער רואיג
אז מיינע קינדער זיצן מיט דיר א גאנץ שלש סעודות, יעדע וואך וויל איך דיר
זאגן: "אשריך!" איך זאג דיר יעצט: "וואויל איז דיר, וואויל איז דיין חלק!"
איך בעט דיר זייער, האלט אן די הייליגע ארבעט פון אויפבויען אידישע
קינדער; דאווען מיט זיי, זינג מיט זיי זמירות. דו האסט נישט קיין השגה וואס
דו טוסט אויף, איך האב באקומען א בריוו פון א מאמע, זי זאגט אז נאך
קעמפ, פון ווען אירע קינדער זענען אהיים געקומען פון דיר איז דער שבת אן
אנדערע שבת, זיי זינגען אזוי שוין; דאס איז דיין קרעדיט.

...

קלוגע פֿרויען בויען אויף זייער שטוב

בַּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ד' פֿרשֶׁת נח, א' דראש חודש מרחשון, שְׁנַת תשפ"ב
 לַפְּרֵט קָטָן
 מֶרֶת ...

וויסן זאלט איר, אויב מען שטופט אָפּ, מען וויל נישט גיין וכו' - איז דאס
 אַ גרויסע עבירה, מען באקומט פאר דעם אַ גרויסער עונש.

מען קען נישט סטראשען דעם מאן מיט די זאך; אויב איר זענט
 פֿאַרווייטאָגט, איר ווילט אים אָפּטון - קענט איר נישט אָפּשטופֿן וכו'. אויף
 איז דאס נישט קיין קלוגע זאך, ווייל דאס רעגט נאר מער אויף דעם מאן און
 עס ווארפט אים אַראָפּ אין נישט גוטע זאכן; אזוי פועל'ט מען נישט.

אייער מאן איז זייער אַ וואוילער מענטש, איין שטיק גוטס, עס קומט אים
 נישט צו סטראשען; ער איז גוט, ער וויל זיין גוט און ער וועט נאך ווערן
 בעסער און בעסער; מיט סטראשען נישט צו גיין וכו' - דאס מאכט נאר ערגער.
 איך האף איר וועט נישט ווערן ברוגז אויף מיר און זאגן אז איך פארשטיי
 אייך נישט, אָדער זאגן אז איך נעם זיך אָן פאר אייער מאן וכו'; גיין, גיין,
 בכלל נישט! קודם כל, איך פארשטיי אייך זייער גוט, איך ווייס פונקטליך
 וויפיל איר ליידט, איך ווייס גאר גוט אייער ווייטאָג, אָבער איך ווייס אויך
 וויפיל אייער מאן ליידט, ער איז נאך מער רחמנות ווי אייך; ער וויל זיין גוט,
 ער האלט אין איין צוריק פאלן. עס איז נישט ער, ער איז טייער, ערליך, ער
 איז זייער וואויל, יעדעס מאל ער פאלט אַראָפּ ווערט ער אזוי צעבראכן אז ער
 קען קוים תשובה טון, און ווען ער קומט אַהיים און איר האלט זיך צוריק פון
 גיין וכו' ווייל איר ווילט אים שטעלן אין פלאץ - ווערט ער פון דעם אזוי
 צעקלאפט, דאס הרגעט אים.

איך בעט אייך זייער, זייט פון די פֿרויען וואס די תורה זאגט אויף זיי (משלי
 ד, א): "חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בִּיתָה", קלוגע פֿרויען בויען זייער שטוב; אויב
 אַלעס קלאַפט, אַלעס גייט ווי אזוי מען וויל און מען בויט די שטוב - פֿאַרדעם
 איז מען נאכנישט אַ 'חַכְמָה', מען דאַרף נאר נישט זיין אַ נאַרישע צו בויען די

שָׁטוּב, אֲבָעַר וְנֹעַן זַאכֵּן גִּייעֵן פֿאַרקערט ווי אַזוי מְעַן וויל, מְעַן לייִדט פּונעם
מאַן וכו', דאָ בויט מְעַן ווייטער די שָׁטוּב מיט שְׂמֵחָה, אַזאַ פֿרוי איז פּון די
פֿרויען וואס די תּוֹרָה זאָגט: "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה".

...

איף פֿריי זיף צו הערן וואס טוט זיך אין סקול

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ד' פֿרשת נח, א' דראש חודש מרחשון, שְׁנַת תשפ"ב
לפֿרט קטן
מֵרַת ... תְּחִי'

איף פֿריי זיף זייער צו הערן אַלע פֿרטים פון סקול, איף וויל זייער איר
זאַלט מיר ווייטער שרייבן יעדע פֿרט ופֿרט.

בנוגע לייגן אַ שְׂלָאס אינעווייניג פון די קלאס, אז די קליינע קינדער זאלן
נישט ארויסלויפן; דאס דארף מְעַן פֿרעגן האַבֿרֿך ... גרוי איר אויב דאס איז
אויסגעהאלטן על פי חק, אויב דאס איז נישט קיין סכנה.

בנוגע די עלטערן וואס רופן בעטן רשות, זייערע קינדער דארפן גיין
ערלעדיגן זאכן אין די צייט פון סקול; זאַלט איר זיי בעטן אז אויף קומענדיגע
מאל זאלן זיי זיכער מאכן צו ערלעדיגן אַלע זאַכן אין די טעג וואס איז נישטא
קיין סקול, פֿרייטאג אַדער זונטאג.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאַלט האבן הצלחה אין אַלע ענינים.

...

נישט חרוב מאכן די חינוך פון די קינדער

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ה' פֿרשת נח, ב' דראש חודש מרחשון, שְׁנַת תשפ"ב
לפֿרט קטן
לְכָבוֹד ... גרוי איר

אז זיין קינד קומט אַהיים מיט טענות אויף זיין מלמד אַדער טיטשער,

זאלסטו אכטונג געבן זיך נישט צו פארלירן און חרוב מאכן די חינוף פון זיין קינד דורכ'ן אנהייבן רעדן צום קינד אדער אין זיין געגנווארט קעגן די חדר און סקול; פאר'ן קינד זאלסטו זאגן: "איך גיי רופן זיין מלמד אדער טיטשער", און אים זאגן אז מען מוז האבן דרף ארץ, מען מוז זיין וואויל.

איך האב אויך הארץ עסעניש ווען מיין קינד קומט מיר זאגן אז מען האט אים נישט מיט גענומען צום טריפ, אדער מען האט אים ארויסגעשיקט פון כּתּה וּכּדוּמָה; איך דארף זיך זייער שטארקן נישט צו ווערן פארלוירן און רעדן קעגן דעם מלמד אדער טיטשער.

יעדעס מאל עס איז דא עפעס א געראטשקע זאג איך פאר מייע קינדער איין זאך: "מען מוז זיין דרף ארץ'דיג!" אפילו איך דארף זיך בייסן מייע ליפן נישט צו זאגן וואס איך האב צו זאגן וכו'; איין זאך געדענק איך: 'נישט חרוב מאכן די חינוף פון די קינדער'.

קענסט רופן פרעגן דעם מלמד וואס גייט פאר, קענסט זיך אינטערעסירן; נישט נאר קענסט זיך אינטערעסירן נאר דו זאלסט זיך כּסּדר אינטערעסירן און זען אז זיינע קינדער זאלן האבן דרף ארץ.

איך האב געמיינט אז איך האב שוין אנועק געשטעלט די מוסדות, איך קען זיך שוין אביסל אפרוען; יעצט זע איך אז איך האב נאך אסאך ארבעט, יעדע זמן פרישע ארבעט איינצושטעלן דרף ארץ ביי די קינדער און ביי די מיידלעך, איך ארבעט ברוף השם געשמאק שווער.

היינט וועט זיין די שיעור; די שיעור איז נישט פאר בחורים, נאר פאר אכרכים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אָפּוואַרְטן די קינדער צופרי און ביינאכט, זיי געבן

וואַרעמקייט און ליבשאפט

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נח, ב' דראש חודש מרחשון, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

מרת ... תחי', קרית ברסלב

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאס וואס איר פֿרעגט, אייער טאכטער זאגט אייך: "נאר מאמי ווארט
מיט מיר אינדרויסן צופרי און נאכמיטאג", איר ווילט וויסן וואס איז די
בעסטע זאך איר זאלט טון.

אנדאי איז דאס די וועג, אפצוואווארטן די קינדער און זיי געבן דאס
מערסטע וואס מען קען נאר. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות יז): "אמר ליה
רב לרבי חיא, נשים במאי זכין", וואס איז די שכר פאר פרויען? פרויען לערנען
דאך נישט קיין תורה? ! זאגט די גמרא, בשכר וואס זיי שיקן די קינדער לערנען
און ווארטן אפ די קינדער.

מען קען נישט דן זיין אנדערע מאמעס; עס זענען דא משפחות וואס
זענען זייער פארפלאגט, זיי האבן נישט די מעגליכקייט צו ווארטן אינדרויסן
צופרי און נאכמיטאג, אבער אז איר האט די פח און צייט - איז נישטא קיין
בעסערע זאך ווי אפּוואַרְטן די קינדער צופרי און ביינאכט, זיי געבן די גאנצע
וואַרעמקייט און ליבשאפט.

איך פריי זיך זייער יעדעס מאל איר שרייבט מיר אז איר זאגט תהלים און
אז איר האט נאכאמאל געמאכט א סיום אויף תהלים; מען קען זיך נישט
פארשטעלן דאס גרויסקייט פון תהלים, אלע ישועות ליגן אין תהלים.
דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

נישט אַרבעטן שווער, אָבער אויף נישט זיצן און גארנישט

טון

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת נח, ב' מרחשון, שנת תשפ"ב

לפרט קטן

מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר בעט אז איר ווילט זיין קלאר וואס איר האט צו טון; פון איין זייט זאגט אייער דאקטער איר זאלט זיך אפרוען די חדשים און פון די אנדערע זייט האט איר געהערט ביי די שיעור אז עס איז נישט קיין געשעפט זיך נאכצולאזן, קרעכצן און זאגן: "איך בין א פאציענט", נאר מען דארף טון די שטוב ארבעט, נישט קרעכצן טאג און נאכט און זיך מאכן פאר א פאציענט; איר ווילט וויסן וואס צו טון.

דער דאקטער מיינט צו זאגן איר זאלט נישט טון קיין שווערע ארבעט, נישט ליגן אויף דער ערד וואשן די פלארס, נישט שלעפן זאכן און אויפהייבן שווערע זאכן; אבער דאס מיינט נישט איר זאלט בלייבן אין בעט אדער אויפן קאוטש און גארנישט טון נאר קרעכצן און וויינען 'איך שפיר זיך נישט גוט'; דאס וואס מען לאזט זיך נאך - דאס איז די ערגסטע זאך, איר קענט און איר זאלט צושטעלן נאכטמאל פאר אייער מאן און קינדער און אזוי ווייטער.

איך וועל רעדן צו אייער מאן און אים אויסקלארן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א גוט שבת.

...

א שידוך האט נאר מיט'ן אייבערשטן

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת לך לך, ד' מרחשון, שנת תשפ"ב לפרט קטן

... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זייט מתפלל פאר א גוטע שידוך, א שידוך האט נאר מיט'ן אייבערשטן;
איך האב שוין גערעדט מיט אייערע עלטערן וועגן א שידוך פאר אייך, איך
זוך פאר אייך א גוטער בחור מיט גוטע מידות און א ירא שמים.

דאנקט דעם אייבערשטן פאר אייערע טייערע עלטערן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מען דארף קוקן וואו די קינדער וועלן אויפנוקסן ערליך

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת לך לך, ד' מרחשון, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זייט מיר מוחל, איך וועל אייך נישט ענטפערן וואס צו טון; ווי קען מען
זאגן א צווייטן וואס צו טון און ווי אזוי זיך צו פירן? זיכער נישט וואו מען
זאל וואוינען.

מיינט נישט אז איך שטופ אייך אנוועק, אז מיר ווילן נישט האבן אייער
משפחה ביי אונז אין שטעטל; אדרבה, מיר וועלן זיך זייער פרייען אז אייער
משפחה וועט קומען וואוינען ביי אונז אין שטעטל, עס איז פאר אונז א זכיה
צו האבן אזעלכע באזעסענע ערליכע משפחות ווי אייער משפחה, אבער מיר
קענען דאס נישט זאגן צו טון; דאס דארפט איר - אינאיינעם מיט אייער מאן
- אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויב איר זאלט זיך אריבערציען פון אייער
מדינה און קומען קיין אמעריקע, קיין קרית ברסלב.

וואס מיינט איר, וואס האב איך געטון ביים עפענען דעם שטעטל? איר

מיינט אײַך בין אויפגעשטאנען איין טאג אויף די לינקע זייט און מחליט געווען אז מיר גייען בויען א שטעטל? מיט טייכן טרערן האב אײַך געוויינט צום אייבערשטן ער זאל מיר אריינשיינען וואס צו טון, אויב מיר זאלן מיסד זיין א שטעטל על שם רבינו און וואו די שטעטל זאל זיין, און אזוי ווייטער, יעדע פֿרט ופֿרט.

דער עיקר דארפֿט איר קוקן אויף די חינוך הפנים והפנות, די קינדער זאלן באקומען א גוטע חינוך, אן ערליכער חינוך; א איד קוקט אויף איין זאך וואו וועלן מיינע קינדער אויפֿוואקסן ערליך? וואו וועל אײַך קענען מחנך זיין מיינע קינדער זיי זאלן זיין ערליכע אידן? 'אזוי ווי די תורה זאגט אויף אברהם אבינו, דאס גרויסקייט פון אברהם אבינו (בראשית יח, יט): "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, ושםרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט". דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאלט האפֿן הצלחה אין אלע ענינים.

...

לערנען א תורה פון ליקוטי מוהר"ן און די תפלה דערויף,

ווארטנדיג אויף א מזל טוב

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת לך לך, ד' מרחשון, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

אײַך האב ערהאלטן דיין בריוו.

פון ווען די דאקטורים הייבן אן מיט די זאך - גייט דער מאן ארויס פון שטוב און ער ווארט אינדרויסן.

בלייב נישט אינעווייניג, מען קען סיי ווי נישט העלפֿן און נישט קוקן.

מוהרא"ש זאגט, ביי אים, פון ווען ער איז געפארן אין שפיטאל האט ער גענומען לערנען ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ב' און געזאגט די תפלה פון רבי נתן אויף די תורה, און פאר ער האט דאס געענדיגט איז דער דאקטער שוין געקומען זאגן א מזל טוב; און אזוי פירן זיך טאקע אנשי שלומינו.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן עס זאל זיין בשעה טובה ומצלחת, עס זאל

אַנקומען גרינג.

...

זיכער מאכן אז די קיאָסק איז מסודר מיט מחיצות בצניעות

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת לך לך, ד' מרחשון, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר

איך האב געזען די בילדער פון די גייע קיאָסק; איך וויל דיר זאגן אז איך
וועל נישט לאזן מען זאל נוצן די קיאָסק נאר אויב עס איז אָפּגעטיילט מיט
מחיצות.

איך ווייס נישט וואס דו טראכסט; ווי אזוי קען מען זיצן דארט מענער
מיט פרויען אינאיינעם? די גאנצע געדאנק פונעם קיאָסק איז דאך נאר העלפן
די משפחות אין שטעטל זאלן זיין און קיין ראיות אסורות, מען זאל נישט
האבן קיין טעלעפאן, טעבלעט, קאמפיוטער אין שטוב; יעצט אז דו מאכסט
די טישן איינס נעבן צווייטן און קיין מחיצות איז דאס נאך ערגער.

איך בעט דיר זייער, טראכט וואס דו קענסט טון עס זאל זיין אָפּגעטיילט
מענער מיט פרויען, עס זאל נישט ארויסקומען קיין שלעכטס פון די זאך.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אויב איז נישטא קיין דרך ארץ, איז גארנישט

אינטערעסאנט

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת לך לך, ד' מרחשון, שנת תשפ"ב לפרט קטן
... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן פון אייך אז איר זאגט תהלים, איר האט שוין
געענדיגט די ... מאל תהלים; אבער יעצט ווען איך הער פון אייער טישטער

אז איר לאַכט ןוען זי זאָגט מען קען נישט עסן און נישט טרינקען אין קלאס, איר זאָגט פאר די מיידלעך אז איר גייט נישט פאלגן, - וויל איך איך בעטן איר זאלט מיר מער נישט שרייבן קיין בריוו; עס איז מיר מער נישט אינטערעסאנט צו הערן אייערע סיומים, אויב איז נישטא קיין דרף ארץ - איז מיר גארנישט אינטערעסאנט.

איר ווייסט נישט וואס מיינט פאר מיר צו האבן א סקול, ווי שווער עס איז מיר צו פירן די סקול; איר וואלט ווען געדארפט זיין פון די תלמידות וואס פאלגן אלעס וואס די טיטשערס זאגן. אייערע שוועסטערס האבן דא געלערנט, זיי זענען געווען אויסנאם דרף ארץ דיגע מיידלעך, זיי האבן מיר נאר געהאלפן, זיי האבן געמאכט א ווינט אין סקול צו פאלגן אלעס וואס די טיטשערס זאגן; הלואי זאלט איר אויך זיין פון די וואס העלפן בויען די סקול, נישט פון די וואס מאכן די ארבעט שווערער און שווערער.

...

בערות השם תכבוד

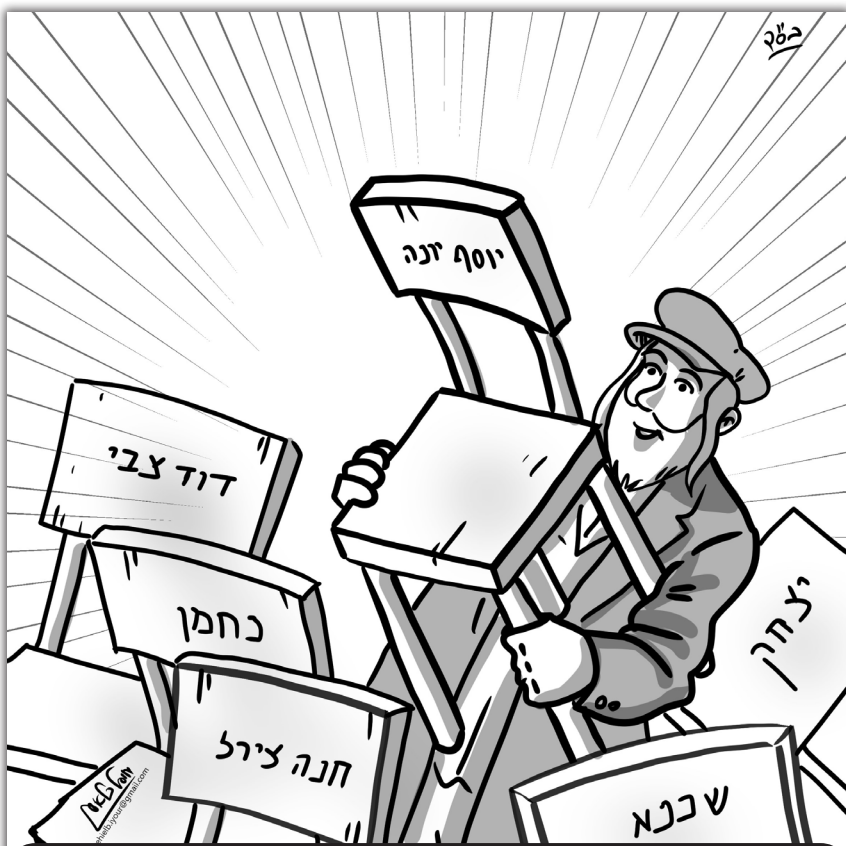
עצתו אמונה

פלאר קינדער

געבן צדקה פאר א צדיק ברענגט ישועות

ווען דער הייליגער צדיק רבי נתן, דער גרויסער תלמיד פון הייליגן רבי'ן איז געקומען צום רבי'ן איז ער געווען זייער צעבראכן ווייל ער האט נישט געהאט קיין קינדער, ער האט זייער לאנג געווארט צו האבן קינדער. דער רבי האט אלעס געזען מיט רוח הקודש, דער רבי האט אים געזאגט: "אז דו ווילסט האבן קינדער - דארפסטו געבן א פדיון".

ווער וויסט וואס מיינט א פדיון? א פדיון מיינט אז ווען מען גייט צו א צדיק בעטן א ברכה - געבט מען א פדיון פאר'ן צדיק, מען געבט צדקה פאר'ן צדיק, אזוי איז מען זוכה צו האבן ישועות און רפואות. דאס האט דער רבי געזאגט פאר רבי נתן: "אויב דו ווילסט האבן א ברכה פאר קינדער - דארפסטו געבן א פדיון".

זעקס בענקלעך - זעקס קינדער

ווען רבי נתן האט דאס געהערט האט ער געזאגט דעם רבי'ן: "אודאי גיי איך געבן געלט פאר א פדיון, איך האב סיי ווי געטראכט אייך צו געבן געלט פאר א פדיון", האט אים דער רבי געזאגט: "געלט דארף איך נישט, ברענג מיר זעקס בענקלעך פאר א פדיון".

דער הייליגער רבי נתן איז געווארן זייער פרייליך, ער האט געברענגט זעקס בענקלעך פארן רבי'ן און ער האט זוכה געווען צו האבן זעקס קינדער, פינף זין און איין טאכטער.